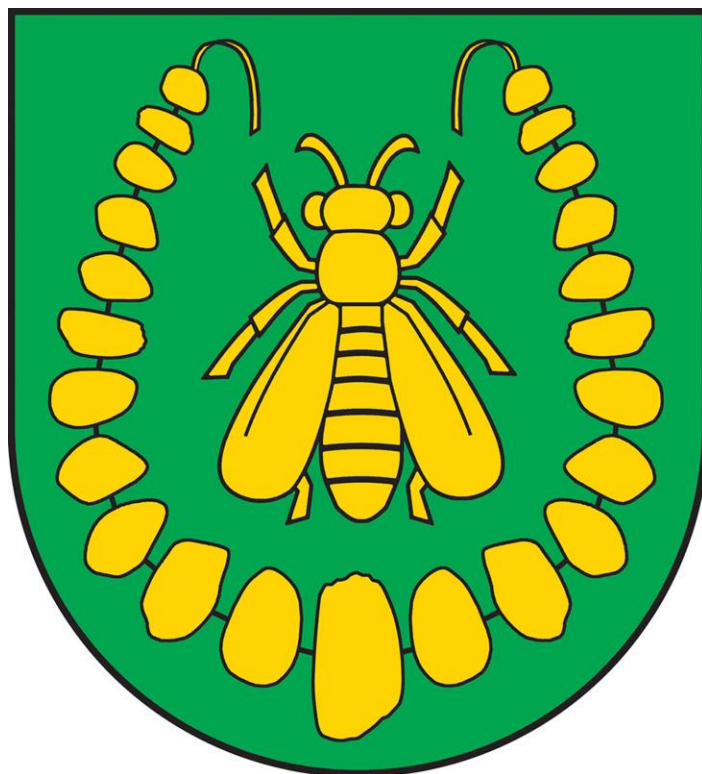

RAPORT
O STANIE GMINY TUROŚL

ZA 2021 ROK

Spis treści:

1. Wstęp	4
2. Informacje ogólne i demografia	4
2.1. Położenie i powierzchnia gminy.....	4-5
2.2. Demografia.....	5-8
2.3. Podmioty gospodarcze.....	8
3. Informacje finansowe	8-9
3.1. Dochody (<i>część tabelaryczna i opisowa</i>).....	9
3.1.1. Rolnictwo i łowiectwo.....	9
3.1.2. Leśnictwo.....	10
3.1.3. Transport i łączność.....	10
3.1.4. Gospodarka mieszkaniowa.....	10
3.1.5. Administracja publiczna	10
3.1.6. Urzędy naczelnych organów władzy, kontroli i sądownictwa.....	10
3.1.7. Bezpieczeństwa publiczne i ochron przeciwpożarowa.....	10
3.1.8. Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od jednostek nie posiadających osobowości prawnej.....	10-11
3.1.9. Różna rozliczenia	11
3.1.10. Oświata i wychowanie.....	11
3.1.11. Ochrona zdrowia.....	11
3.1.12. Pomoc społeczna.....	11-12
3.1.13. Edukacyjna opieka wychowawcza.....	12
3.1.14. Rodzina.....	12
3.1.15. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.....	12-13
3.2. Wydatki (<i>część tabelaryczna i opisowa</i>).....	13-14
3.2.1. Rolnictwo i łowiectwo.....	14-15
3.2.2. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę.....	15
3.2.3. Transport i łączność.....	15-16
3.2.4. Turystyka.....	16
3.2.5. Działalność usługowa.....	17
3.2.6. Administracja publiczna.....	17
3.2.7. Urzędy naczelnych organów władzy, kontroli i sądownictwa.....	17
3.2.8. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.....	17-19
3.2.9. Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej.....	19
3.2.10. Obsługa długu publicznego.....	19
3.2.11. Różne rozliczenia.....	19
3.2.12-13. Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza.....	19-20
3.2.12.1. Zespół Obsługi Szkół Gminy Turośl.....	20-21
3.2.12.2. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Ks. Jana Twardowskiego w Turośli.....	21-23
3.2.12.3. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Ptakach.....	23-24
3.2.12.4. Szkoła Podstawowa w Łasze.....	25-26
3.2.12.5. Szkoła Podstawowa im Stanisława Krupki w Lemanie.....	26-27

3.2.12.6. Szkoła Podstawowa w Ksebkach.....	27-28
3.2.14. Ochrona zdrowia	28-29
3.2.15-16. Pomoc społeczna, rodzina.....	30-33
3.2.17. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.....	33-34
3.2.18. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.....	34-41
3.2.19. Kultura fizyczna i sport.....	41
3.2.20. Podsumowanie informacji finansowej.....	41-43
4. Informacja o stanie mienia na dzień 31 grudnia 2021 r.....	43-46
4.1. Gospodarka mieszkaniowa i gospodarowanie lokalami użytkowymi	46
4.2. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy Turośl.....	46-47
4.3. Opieka nad zabytkami	47
4.4. Zasoby nieruchomości gruntowych.....	47
5. Gospodarka odpadami komunalnymi.....	47-55
6. Infrastruktura.....	55
6.1. Wodociągowa.....	55-56
6.2. Kanalizacyjna.....	56
6.3. Drogowa.....	56-58
7. Planowanie przestrzenne.....	58-59
8. Posiadane plany i programy.....	59-60
9. Realizacja uchwał.....	60-69

1. WSTĘP

Przedkładany raport o stanie gminy Turośl jest kolejnym raportem, który został opracowany w ramach realizacji obowiązku wynikającego z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ma na celu ukazanie Państwu rzetelnego obrazu sytuacji naszej gminy w ujęciu gospodarczym i społecznym.

Stosownie do postanowień art. 28aa ust. 1 wspomnianej ustawy, Wójt co roku do 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy za rok poprzedni.

Niniejszy raport stanowi podsumowanie działalności wójta oraz podsumowanie dotyczące różnych wymiarów rozwoju społecznego i gospodarczego a także działalności samorządu gminnego w 2021 roku.

Dokument ten został opracowany w oparciu o zgromadzone i opracowane w samorządzie gminnym informacje na podstawie wiedzy pracowników Urzędu Gminy Turośl i pracowników innych jednostek organizacyjnych gminy oraz szeregu dokumentów, będących w posiadaniu Urzędu, a także informacji zamieszczonych na stronach internetowych oraz danych udostępnionych przez Urząd Statystyczny w Białymstoku.

Mam nadzieję, że zakres informacji zawartych w niniejszym dokumencie posłuży przede wszystkim mieszkańcom Gminy Turośl w zrozumieniu istoty działalności samorządu terytorialnego jak również zwiększy wiedzę na temat funkcjonowania administracji za szczeblu gminnym, z którym mają styczność na co dzień.

2. INFORMACJE OGÓLNE I DEMOGRAFIA

2.1. Położenie i powierzchnia gminy Turośl.

Gmina Turośl została utworzona z dniem 1 stycznia 1973 roku uchwałą Nr XXI/72/72 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 9 grudnia 1972 roku. Jest gminą wiejską położoną w północno-zachodnim krańcu województwa podlaskiego, w powiecie kolneńskim w obszarze Kurpiowskiej Puszczy Zielonej. Graniczy z gminami:

- od wschodu z gminą Kolno leżącą w województwie podlaskim,
- od południa z gminą Zbójna leżącą w województwie podlaskim,
- od zachodu z gminą Łyse leżącą w województwie mazowieckim,
- od północy z gminą Pisz leżącą w województwie warmińsko-mazurskim.

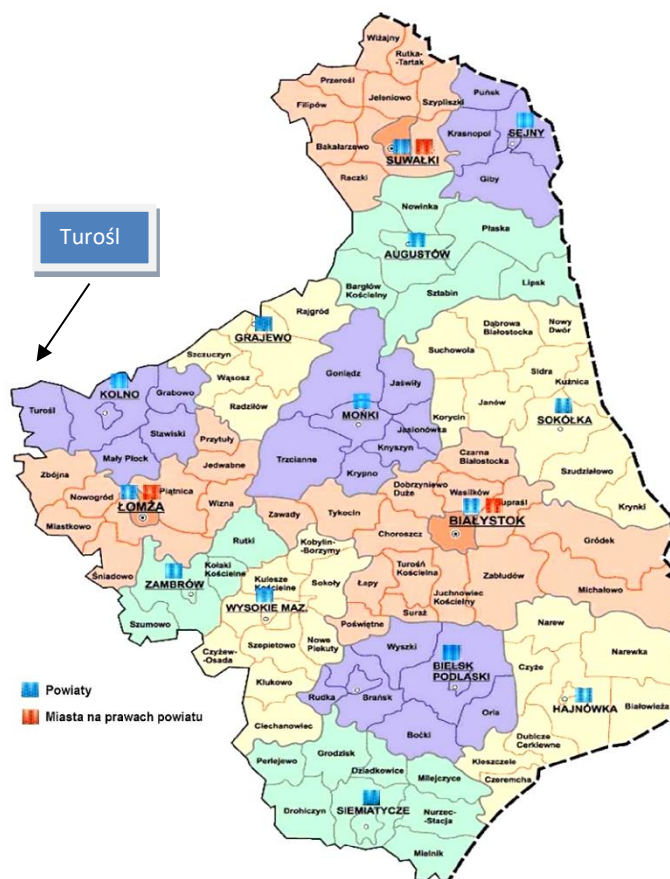
Wraz z innymi pięcioma jednostkami samorządowymi (tj. miastem Kolno, gminą Kolno, gminą Grabowo, gminą Stawiski, gminą Mały Płock) tworzy powiat kolneński. Gmina leży na obszarze Równiny Kurpiowskiej, który jest uznawany za jeden z najciekawszych i najcenniejszych regionów etnograficznych w Polsce. Najciekawszym bogactwem tej ziemi jest przyroda, a cały teren gminy Turośl należy do obszaru chronionego krajobrazu.

Gmina Turośl zajmuje powierzchnię 198,4 km²

1. Kolno miasto
2. Kolno gmina

pow. kolneński

woj. podlaskie

Teren gminy Turośl podzielony jest na 21 sołectw: Adamusy, Charubin, Charubiny, Cieciorzy, Cieloszka, Dudy Nadrzeczne, Krusza, Ksebki, Leman, Łacha, Nowa Ruda, Popiołki, Potasie, Ptaki, Pupki, Samule, Szablaki, Trzińskie, Turośl, Wanacja i Zimna.

2.2. Demografia

Na dzień 31 grudnia 2021 r. liczba osób zameldowanych w gminie Turośl wynosiła 5159, w tym:

- a) na pobyt stały: 5 109
- b) na pobyt czasowy: 50

Wykaz ludności w poszczególnych sołectwach wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców
Adamusy	39
Charubin	252
Charubiny	31
Cieciorzy	324
Cieloszka	410
Dudy Nadrzeczne	52

Krusza	332
Ksebki	504
Leman	395
Łacha	486
Nowa Ruda	469
Popiołki	150
Potasie	56
Ptaki	203
Pupki	124
Samule	89
Szablaki	145
Trzczańskie	78
Turośl	665
Wanacja	204
Zimna	151

Przyrost naturalny

Wyszczególnienie	2021 r.
Urodzenia	46
Zgony	74

W 2021 roku zostało zawartych ogółem 33 związki małżeńskie, z których jedno z małżonków było zameldowane na terenie gminy Turośl.

Wykaz ludności według płci i wieku

wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

Przedział wiekowy	Liczba osób ogółem	Liczba mężczyźni	Liczba kobiety
0÷4	288	168	120
5÷9	296	161	135
10÷14	365	189	176
15÷19	318	176	142
20÷24	386	200	186
25÷29	398	218	180
30÷34	390	212	178
35÷39	388	209	179
40÷44	364	206	158
45÷49	389	201	188
50÷54	344	194	150
55÷59	307	184	123
60÷64	244	137	107
65÷69	164	87	77
70÷74	155	64	91
75÷79	121	38	83
80÷84	115	44	71
85 i więcej	126	29	97

Ludność w wieku przedprodukcyjnym

Liczba osób ogółem	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
1125	621	504

Ludność w wieku produkcyjnym

Wyszczególnienie lat	Liczba osób ogółem	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
18÷64	1834	1834	-
18÷59	1411	-	1411
Razem	3245	1834	1411

Ludność w wieku mobilnym

Liczba osób ogółem	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
2068	1118	950

Ludność w wieku niemobilnym

Wyszczególnienie lat	Liczba osób ogółem	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
45÷64	716	716	-
45÷59	461	-	461
Razem	1132	716	461

Ludność w wieku poprodukcyjnym

Wyszczególnienie lat	Liczba osób ogółem	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
65 lat i więcej	262	262	-
60 lat i więcej	526	-	526
Razem	788	262	526

Biologiczne grupy wieku

Wyszczególnienie lat	Liczba osób ogółem	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
0÷14	949	518	431
15÷64	3528	1937	1591
65 lat i więcej	681	262	419
Razem	5158	2717	2441

Edukacyjne grupy wieku

Wyszczególnienie lat	Liczba osób ogółem	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
3÷6	138	117	255
7÷12	384	209	175
13÷15	206	103	103
16÷18	190	108	82
19÷24	458	236	222
Razem	1358	773	837

Liczba złożonych wniosków i wydanych dowodów osobistych w 2021 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Liczba złożonych wniosków	187	100	187
Liczba wydanych dowodów osobistych	172	91	81

2.3. Podmioty gospodarcze

Według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG), na dzień 31 grudnia 2021 r. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają głównie miejsce prowadzenia działalności na terenie gminy Turośl obejmuje 137 firm i przedsiębiorstw. Do wiodących branż w gminie należy zaliczyć:

- remontowo-budowlane;
- motoryzacyjne;
- handlowo-usługowe

Jednostki organizacyjne gminy Turośl :

1. Zespół Obsługi Szkół w Turośli;
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Turośli;
3. Gminny Ośrodek Kultury w Turośli;
4. Biblioteka Publiczna Gminy Turośl z filiami w Lemanie i Łasze
5. Szkoły:
  - Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Turośli,
  - Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Ptakach,
  - Szkoła Podstawowa im. Stanisława Krupki w Lemanie,
  - Szkoła Podstawowa w Łasze,
  - Szkoła Podstawowa w Ksebkach
6. Ochotnicze Straże Pożarne w Turośli, Łasze, Lemanie

3. INFORMACJE FINANSOWE

Budżet Gminy Turośl na 2021 rok został uchwalony 29 grudnia 2020 r. uchwałą Rady Gminy Turośl Nr XIV/107/20 i wynosił po stronie dochodów 30.245.736,00 zł., a po stronie wydatków 32.598.068,00 zł. Deficyt budżetu gminy w wysokości 2.352.332,00 zł, zostanie pokryty przychodami z wolnych środków. Zaplanowano przychody budżetu w kwocie 3.652.332,00 zł. oraz rozchody budżetu w kwocie 1.300.000,00 zł.

W 2021 r. budżet ulegał korekcie polegającej między innymi na zmianie planu dochodów i wydatków w związku z otrzymaniem ostatecznych kwot dotacji i subwencji, zmian planów wskutek decyzji zmieniających plany dotacji oraz zmianie deficytu i przychodów oraz rozchodów budżetu.

Na dzień 31.12.2021 r. plan dochodów wynosi 37.381.568,88 zł., w tym plan dochodów bieżących 31.344.834,88 zł., natomiast plan wydatków 37.110.270,88 zł., w tym plan wydatków bieżących 29.823.912,88 zł. Zaplanowano nadwyżkę budżetu gminy

w wysokości 271.298,00 zł., przychody budżetu w kwocie 2.028.702,00 zł. oraz rozchody budżetu w kwocie 2.300.000,00 zł.

Szczegółowa realizacja budżetu przedstawia się następująco:

3.1. Dochody (część tabelaryczna i opisowa)

w złotych				
Lp.	Nazwa działu	Plan na 2021 r.	Wykonanie na 31.12.2021r.	%
1.	Rolnictwo i łowiectwo	1.952.238,33	1.860.242,07	95
2.	Leśnictwo	5.139,00	5.138,21	100
3.	Transport i łączność	875.756,00	875.755,69	100
4.	Gospodarka mieszkaniowa	38.000,00	37.216,23	98
5.	Administracja publiczna	114.257,00	109.326,97	96
6.	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1.035,00	1.035,00	100
7.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	23.000,00	23.000,00	100
8.	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	2.798.977,00	2.893.472,66	103
9.	Różne rozliczenia	18.098.586,00	18.099.625,89	100
10.	Oświata i wychowanie	1.099.528,13	1.063.937,66	97
11.	Ochrona zdrowia	45.000,00	34.288,00	76
12.	Pomoc społeczna	1.021.713,42	920.283,39	90
13.	Edukacyjna opieka wychowawcza	36.000,00	30.597,09	85
14.	Rodzina	8.618.020,00	8.490.823,06	99
15.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2.654.319,00	2.221.756,30	83
	Razem	37.381.568,88	36.666.498,22	98

3.1.1. Rolnictwo i łowiectwo

Planowane dochody w tym dziale w wysokości 1.952.238,33 zł. wykonano w kwocie 1.860.242,07 zł. co stanowi 95%. Zrealizowane dochody dotyczą: opłat za sprzedaną wodę z wodociągu zbiorowego w Turośli i Lemanie oraz odbiór nieczystości płynnych 342.884,00 zł., zwrot podatku VAT 210.359,00 zł., otrzymanej dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego na zwrot części podatku akcyzowego 1.306.629,33 zł., kosztów postępowania egzekucyjnego i odsetek od nieterminowych wpłat - 369,74 zł.

3.1.2. Leśnictwo

Planowane dochody tego działu w wysokości 5.139,00 zł. zrealizowano w wysokości 5.138,21 zł., co stanowi 100% i pochodzą one w całości z opłaty dzierżawnej od kół łowieckich.

3.1.3. Transport i łączność

Na plan 875.756,00 zł. zrealizowano dochody w wysokości 875.755,00 zł, co stanowi 100%. Zrealizowane dochody dotyczą otrzymanej z Nadleśnictwa Nowogród w Morgownikach refundacji poniesionych wydatków w 2020 r. na remont drogi w Cieciorach, środków z Rządowego Funduszu Dróg Samorządowych na przebudowę mostków w miejscowości Popiołki i Trzczańskie – 817.000,00 zł. oraz środków z powiatowego Urzędu Pracy w Kolnie – 8.186,97 zł.

3.1.4. Gospodarka mieszkaniowa

Planowane dochody w tym dziale w kwocie 38.000,00 zł. zostały wykonane w kwocie 37.216,23 zł., co stanowi 96% i dotyczą dochodów ze sprzedaży mienia komunalnego.

3.1.5. Administracja publiczna

Planowane dochody w kwocie 114.257,00 zł. wykonano w wysokości 109.326,97 zł., co stanowi 96%. Zrealizowane dochody tego działu dotyczą otrzymanej dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku na realizację zadań zleconych – 51.270,00 zł., refundacji wynagrodzeń przez Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie - 38.623,97 zł., dotacji z Głównego Urzędu Statystycznego na przeprowadzenie spisu powszechnego mieszkańców – 18.967,00 zł. i pozostałych dochodów – 466,00 zł.

3.1.6. Urzędy naczelnych organów władzy, kontroli i sądownictwa

Planowane dochody tego działu w kwocie 1.035,00 zł. wykonano w wysokości 1.035,00 zł., co stanowi 100 % planu i dotyczą otrzymanych dotacji z Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Łomży na aktualizację stałego rejestru wyborców.

3.1.7. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Planowane dochody w kwocie 23.000,00 zł. zostały realizowane w 100% tj. w wysokości 35.000,00 zł. i dotyczyły dotacji od Samorządu Województwa Podlaskiego na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego i umundurowania dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

3.1.8. Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej

Na planowaną kwotę dochodów 2.798.977,00 zł. zrealizowano dochody w wysokości 2.893.472,66 zł. co stanowi 103%. Zrealizowane dochody dotyczą:

- podatku od nieruchomości - 670.408,77 zł.,
- podatku rolnego - 73.855,00 zł.,
- podatku leśnego - 178.734,25 zł.,
- podatku od środków transportowych - 30.282,00 zł.,
- podatku od spadków i darowizn - 17.896,19 zł.,

– podatek od spadków i darowizn	- 9.670,30 zł.,
– podatków od czynności cywilnoprawnych	- 153.713,98 zł.,
– wpływów z opłaty skarbowej	- 30.172,00 zł.,
– wpływów za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	- 74.351,00 zł.,
– wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż alkoholu w obrocie hurtowym	- 7.240,63 zł.
– wpływy z opłat za zajęcie pasa drogowego i wbudowanie urządzenia w pasie drogowym dróg gminnych	- 19.835,43 zł.,
– pozostałych podatków i opłat	- 7.335,48 zł.

3.1.9. Różne rozliczenia

Planowane dochody tego działu w kwocie 18.098.586,00 zł. wykonano w wysokości 18.099.625,89 zł., co stanowi 100%. Na powyższe dochody składają się subwencje z Ministerstwa Finansów: część oświatowa subwencji ogólnej w wysokości 6.162.558,00 zł., uzupełnienie subwencji ogólnej – na uzupełnienie dochodów gmin – 305.600,00 zł., oraz na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych – 3.667.409,00 zł. (na infrastrukturę wodociągową 1.407.153,00 zł. i kanalizacyjną 2.260.256,00 zł.), część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin 7.390.447,00 zł., część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin 568.372,00 zł., dotacja z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego na realizację zadań zleconych poniesionych w roku 2020 – 3.200,00 zł. oraz dochody z kapitalizacji odsetek – 2.039,89 złotych.

3.1.10. Oświata i wychowanie

Na plan 1.099.528,13 zł. zrealizowano dochody w kwocie 1.063.937,66 zł., co stanowi 97 %. Dochody w tym dziale dotyczą wpływu z czynszu – 47.621,63 zł., środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – 195.000,00 zł., dotacji na oddziały przedszkolne – 124.493,00 zł., za świadczone usługi autobusami – 3.518,92 zł., dotacji na zakup nowego autobusu do przewozu dzieci do szkół – 353.625,00 zł., za dożywianie dzieci – 174.381,00 zł., dotacji na doposażenie stołówki szkolnej w Turośli – 80.000,00 zł., refundacja wynagrodzeń przez Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie – 14.754,60 zł., dotacji na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych – 68.989,96 zł. i pozostałe dochody 1.553,55 zł.

3.1.11. Ochrona zdrowia

Na plan 45.000,00 zł. zrealizowano dochody w kwocie 34.288,00 zł., co stanowi 76% planu. Zrealizowane dochody dotyczą środków na przeciwdziałanie COVID-19. Niskie wykonanie planu wynikało z wcześniejszym zakończeniem finansowania działań na rzecz przeciwdziałania COVID-19.

3.1.12. Pomoc społeczna

Planowane dochody tego działu w wysokości 1.021.713,42 zł. wykonano w kwocie 920.283,39 zł., co stanowi 90%.

Zrealizowane dochody dotyczą głównie otrzymanej dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w kwocie 912.172,70 zł. z przeznaczeniem na:

- składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby

pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	- 12.009,13 zł.,
– zasiłki i pomoc w naturze	- 598.446,95 zł.,
– wypłatę dodatków energetycznych	- 684,54 zł.,
– zasiłki stałe	- 134.437,72 zł.,
– utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	- 62.895,36 zł.,
– dożywianie dzieci	- 100.809,00 zł.,
– pomoc dla cudzoziemców	- 2.800,00 zł.,
– oraz pozostałe dochody w kwocie	- 8.110,69 zł.

3.1.13 Edukacyjna opieka wychowawcza

Planowane dochody tego działu w kwocie 36.000,00 zł. zostały zrealizowane w kwocie 30.597,09 zł., co stanowi 85% i dotyczą dotacji na pomoc materialną dla uczniów. Niższe wykonanie planu dochodów wynika z rozliczenia otrzymanej dotacji.

3.1.14 Rodzina

Planowane dochody tego działu w wysokości 8.618.020,00 zł. wykonano w kwocie 8.490.823,06 zł., co stanowi 99%.

Zrealizowane dochody dotyczą głównie otrzymanej dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku z przeznaczeniem na:

– realizację rządowego Programu 500+	- 5.912.705,52 zł.,
– świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz wypłatę zasiłków z funduszu alimentacyjnego	- 2.508.555,75 zł.,
– na realizację programu „Karta dużej rodziny”	- 193,01 zł.,
– na wspieranie rodziny	- 1.835,00 zł.,
– na składkę na ubezpieczenie zdrowotne	- 25.344,03 zł.

oraz pozostałe dochody w kwocie 42.189,75 zł., w tym:

– wyegzekwowanie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego wraz z odsetkami	- 22.833,27 zł.,
– wyegzekwowane należności od dłużników alimentacyjnych	- 6.884,64 zł.,
– refundacja wynagrodzeń przez Urząd Pracy	- 8.538,00 zł.,
– dochody gminy z tytułu wyegzekwowanych środków od dłużników alimentacyjnych	- 3.933,71 zł.

3.1.15. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Na planowaną kwotę 2.654.319,00 zł. zrealizowano dochody w wysokości 2.221.756,30 zł., co stanowi 84% planu.

Dochody tego działu dotyczą:

– opłat za odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców	- 1.085.831,23 zł.,
– otrzymanych środków za gospodarcze korzystanie ze środowiska	- 307,12 zł.,
– wpływu z najmu i dzierżawy	- 233.766,14 zł.,
– z tytułu refundacji wynagrodzeń i składek ZUS przez Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie	- 79.270,68 zł.,

- wpływu środków z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego na modernizację ogrodu Parku w Turośli - 15.000,00 zł.,
- wpływu środków unijnych w związku ze złożonymi wnioskami o płatność - 788.760,19 zł.,
w tym zadania:
  - „Budowa stref rekreacji w Cieloszce i Nowej Rudzie” - 68.329,24 zł.,
  - „Plac zabaw przy Świetlicy wiejskiej w Kruszy” - 2.975,00 zł.,
  - „Centrum Aktywności Lokalnej w Cieciorach” - 26.557,67 zł.,
  - „Słoneczne dachy w Gminie Turośl” - 690.898,28 zł.,
- pozostałe dochody - 18.820,94 zł.

3.2. WYDATKI (część tabelaryczna i opisowa)

w złotych

Lp.	Nazwa działu	Plan na 2021 r.	Wykonanie na 31.12.2021 r.	%
1.	Rolnictwo i łowiectwo	3.390.800,00	1.556.305,73	65
2.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	441.838,00	359.084,86	81
3.	Transport i łączność	4.196.529,00	2.450.598,55	58
4.	Turystyka	5.000,00	1.514,28	30
5.	Działalność usługowa	21.000,00	18.262,63	87
6.	Administracja publiczna	2.085.503,00	1.897.743,38	91
7.	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1.035,00	1.035,00	100
8.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	253.075,00	231.703,83	92
9.	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	100,00	92,00	92
10.	Obsługa długu publicznego	140.000,00	80.184,02	57
11.	Różne rozliczenia	100.000,00	0,00	0
12.	Oświata i wychowanie	11.421.521,13	10.759.538,45	94
13.	Edukacyjna opieka wychowawcza	232.569,00	198.180,12	85
14.	Ochrona zdrowia	152.592,00	135.318,80	89
15.	Pomoc społeczna	1.601.908,42	1.474.344,46	92
16.	Rodzina	8.870.414,00	8.743.733,59	99

17.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3.828.495,00	3.130.395,29	82
18.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1.360.491,00	1.261.315,48	93
19.	Kultura fizyczna i sport	7.400,00	5.325,20	72
	Razem	37.110.270,88	32.304.675,67	87

3.2.1. Rolnictwo i łowiectwo

Planowane wydatki w kwocie 2.390.800,33 zł. zostały wykonane w kwocie 1.556.305,73 zł. (65% planu) dotyczą kosztów eksploatacji oczyszczalni 135.461,25 zł., realizacji zadań inwestycyjnych – 106.639,63 (tj. budowa łącznika sieci wodociągowej Turośl – Leman – 95.829,22 zł., instalacja uzdatniania wody w Stacji uzdatniania wody (hydroforni) w Turośli – 9.420,00 zł., rozbudowa oczyszczalni ścieków w Turośli – 748,05 zł., opracowanie dokumentacji projektowej wodociągowania – 642,36 zł.) wpłat na rzecz Izby Rolniczych w wysokości 1.635,52 zł., opłaty za odbiór padłej zwierzyny z gospodarstw rolnych – 5.940,00 zł., częściowego zwrotu akcyzy zawartej w paliwie rolniczym i kosztów obsługi – 1.307.169,33 zł.

Niższe wykonanie planu wydatków wynika z faktu, iż zadania inwestycyjne zaplanowane w tym dziale zostały zakwalifikowane do dofinansowania w Programie Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” i ich realizacja nastąpi w latach 2022-2023.

Ponadto, na koniec 2021 roku w Gminie Turośl funkcjonowało ogółem **2651 gospodarstw** (według powierzchni), w tym gospodarstw **2436 osób fizycznych**.

Liczba gospodarstw (według rejestrów wymiarowych) na terenie gminy w rozbiciu na poszczególne grupy podatników na koniec 2021 roku przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj podatku	Osoby fizyczne	Osoby prawne
Podatek od nieruchomości	160	23
Podatek rolny	780	2
Podatek leśny	38	4
Łączne zobowiązania pieniężne (rolny)	1624	0
Łączne zobowiązania pieniężne (leśny)	20	0

Struktura gospodarstw rolnych w 2021 roku według powierzchni przedstawia tabela poniżej:

Wielkość powierzchni gospodarstwa	Osoby fizyczne Ilość gospodarstw
0,0 - 0,4999 ha	599
0,5 – 0,9999 ha	227
1,0 – 1,4999 ha	195
1,5 – 1,9999 ha	140
2,0 – 2,9999 ha	208
3,0 – 4,9999 ha	199
5,0 – 6,9999 ha	133

7,0 – 9,9999 ha	151
10,00 – 14,9999 ha	267
15,00 – 19,9999 ha	147
20,00 – 29,9999 ha	129
30,00 - 49,9999 ha	37
50,00 – 99,9999 ha	4
100,00 ha i powyżej	0

W roku 2021 zostało wydanych:

- decyzji wymiarowych w sprawie zwrotu podatku akcyzowego **1035** szt. na kwotę **1.281.009,15 zł.**,
- decyzji wymiarowych **1693** szt.,
- zaświadczeń o stanie majątkowym **277** szt.

Udostępnianie informacji publicznej na wniosek było udzielane bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

W okresie od stycznia do grudnia 2021 r., do Urzędu Gminy wpłynęło 45 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Odpowiedzi udzielano pocztą tradycyjną w wersji papierowej. Nie wydano decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej.

3.2.2. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

Poniesione wydatki tego działu w kwocie 359.084,86 zł. na planowane 441.838,00 zł. stanowią 81 % planu i dotyczą utrzymania kotłowni olejowej mieszczącej się w Ośrodku Zdrowia w Turośli 101.144,75 zł i utrzymania wodociągu w Turośli i Lemanie 257.940,11 zł. Niższe wykonanie wydatków wynika z faktu poniesienia mniejszych kosztów ogrzewania związanych z łagodniejszym okresem zimowym.

3.2.3. Transport i łączność

Na plan 4.196.529,00 zł. wykonano wydatki w wysokości 2.450.598,55 zł, co stanowi 58%. Poniesione wydatki dotyczą bieżącego utrzymania dróg 532.754,96 zł. i wydatków majątkowych 1.917.843,59 zł., w tym:

- na drogę 104450B w miejscowości Łacha - 1.843.727,41 zł.,
- przebudowa mostku w miejscowości Trzczańskie - 33.839,44 zł.,
- przebudowa mostku w miejscowości Popiołki - 31.347,34 zł.,
- opracowanie dokumentacji projektowej dróg:
  - w miejscowości Cieciora - 8.691,00 zł.,
  - w miejscowości Nowa Ruda - 238,40 zł..

Niższe wykonanie planu wydatków wynika z faktu, iż zadania inwestycyjne przebudowa mostków w miejscowości Popiołki i Trzczańskie zaplanowane do realizacji w 2021 roku są w trakcie realizacji a ich zakończenie i płatność nastąpi w 2022 roku.

W ramach bieżących remontów dróg nawożony był żużel i żwir drogowy celem uzupełnienia powstałych nierówności, dziur i wyrw. W tym celu został zakupiony żwir drogowy i żużel. Łącznie na drogi gminne nawieziono **2750 m³** żwiru drogowego (tj. mieszanki kruszywa naturalnego o frakcji 0/31,5 mm) w niżej wymienionych miejscowościach:

- Adamusy – 108 m³,
- Cieciorzy – 234 m³,
- Cieciorzy – 1250 m³ (remont drogi gminnej wewnętrznej działka nr 293 realizacja wspólnego przedsięwzięcia z Lasami Państwowymi),
- Cieloszka – 288 m³,
- Charubin – 108 m³,
- Krusza – 252 m³,
- Ksebki – 126 m³,
- Leman – 450 m³,
- Łacha – 234 m³,
- Popiołki – 216 m³,
- Ptaki – 198 m³,
- Pupki – 162 m³,
- Samule – 54 m³,
- Szablaki – 36 m³,
- Trzcińskie – 72 m³,
- Turośl – 36 m³,
- Wanacja – 234 m³,
- Zimna – 180 m³,
- baza w Turośli – 224 m³ (materiał sukcesywnie rozwożony był na drogi gminne, stosownie do zachodzących potrzeb).

Ponadto, na drogi gminne nawieziono żużel w ilości **3440 m³** w następujących miejscowościach:

- Cieciorzy – 528 m³ (działki nr 317, 515, 364, 376, 21, 23)
- Cieloszka – 96 m³ (działka nr 302/1),
- Ksebki – 352 m³ (działki nr 1028/3, 279/2, 321/3),
- Leman – 384 m³ (działki nr 69, 567, 355/3, 195/1, 355/3, 626),
- Łacha – 352 m³ (działki nr 154, 242/1, 679),
- Popiołki – 96 m³ (działka nr 165),
- Ptaki – 224 m³ (działki nr 114 i 115),
- Pupki – 32 m³ (działka nr 127),
- Samule – 128 m³ (działka nr 436),
- Szablaki – 256 m³ (działki nr 231 i 11),
- Wanacja – 512 m³ (działka nr 170),
- Dudy Nadrzeczne – 32 m³ (działka nr 122),
- baza w Turośli – 448 m³ (materiał sukcesywnie rozwożony był na drogi gminne, w miarę zachodzących potrzeb).

Oprócz tego zakupiony został żwir (tj. mieszanka kruszywa naturalnego 0/2 mm) w ilości **150 m³**, który został zużyty przy prowadzonych pracach remontowych oraz jako domieszka do soli niezbędnej do posypywania dróg w okresie zimowy.

3.2.4. Turystyka

Planowane wydatki tego działu w kwocie 5.000,00 zł. były zrealizowane w kwocie 1.514,28 zł. Niskie wykonanie planu nastąpiło ze względu na fakt, iż nie zachodziła potrzeba ich dokonywania.

3.2.5. Działalność usługowa

Planowane wydatki tego działu w kwocie 21.000,00 zł. wykonano w kwocie 18.262,63 zł. i dotyczą głównie opłat za opracowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy i decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego. Niższe wykonanie planu wydatków wynika z faktu złożenia mniejszej ilości wniosków o wydanie decyzji.

3.2.6. Administracja publiczna

Wydatki tego działu w kwocie 1.897.743,38 zł. w stosunku do planowanych 2.085.503,00 zł. zostały wykonane w 91 %. Poniesione wydatki dotyczą następujących dziedzin działalności:

- realizacji zadań zleconych przez Podlaski Urząd Wojewódzki - 173.302,15 zł.,
- utrzymania Rady Gminy - 86.370,40 zł.,
- utrzymania administracji samorządowej - 1.533.476,31 zł.,
- spisu powszechnego - 18.967,00 zł.,
- promocji - 25.439,22 zł.,
- wypłaty prowizji dla sołtysów i diet za udział w Sesjach - 69.270,65 zł.

Niższe wykonanie planu wydatków nastąpiło ponieważ nie zachodziła potrzeba ich dokonywania.

3.2.7. Urzędy naczelnych organów władzy, kontroli i sądownictwa

Planowane wydatki tego działu w kwocie 1.035,00 zł. zostały wykonane w wysokości 1.035,00 zł, co stanowi 100% i dotyczą one wydatków na aktualizację rejestru wyborców.

3.2.8. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Planowane wydatki tego działu w kwocie 253.075,00 zł. zostały wykonane w kwocie 231.703,83 zł., co stanowi 92%. Wydatki dotyczą udzielonej utrzymania Ochotniczych Straży Pożarnych – 195.210,83 zł. oraz wydatków inwestycyjnych – 36.493,00 zł. (wymiana drzwi garażowych w OSP w Turośli – 26.493,00 zł. oraz dotacja dla Państwowej Straży Pożarnej w Kolnie – 10.000,00 zł.). Niższe wykonanie planu wydatków wynika z mniejszej ilości wyjazdów do akcji ratowniczo – gaśniczych.

Na terenie gminy Turośl funkcjonują obecnie 3 Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, tj.:

- dwie włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego:
  - OSP Turośl (od 1995 r.),
  - OSP Leman (od 2009 r.),
- jedna nie będąca w tym systemie, tj.:
  - i Łacha).

Jednostki te zrzeszają w swoich szeregach 77 strażaków - ochotników (OSP Leman - 19; OSP Łacha - 21 i OSP Turośl - 37). Wszystkie nasze jednostki posiadają strażnice murowane i ogrzewane. W OSP Turośl boksy garażowe ogrzewane są olejem opałowym (razem z pomieszczeniami Urzędu Gminy) natomiast w OSP Leman i Łacha zainstalowano ogrzewanie elektryczne - piece akumulacyjne).

Wyposażenie Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Turośl pozwala na podjęcie działań w zakresie:

- ratowniczo – gaśniczym w czasie gaszenia pożarów,
- ratownictwa technicznego i drogowego,
- ratownictwa powodziowego i nawodnego (OSP Turośl),
- ratownictwa medycznego,
- ratownictwa wodnego (OSP Turośl),
- poszukiwawczo – ratowniczym,
- innych zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych.

Poszczególne Jednostki OSP wyposażone zostały w pojazdy strażackie i sprzęt potrzebny do podjęcia działań ratowniczo – gaśniczych, m.in.:

I. Ochotnicza Straż Pożarna w Turośli:

- samochód MAN TGM 18.290 ze zbiornikiem wody o pojemności 5 000 litrów,
- samochód STAR L-70 ze zbiornikiem wody o pojemności 2 500 litrów,
- samochód MERCEDES 290 GD – do holowania łodzi ratowniczej,
- łódź ratownicza MARINE 1648 z silnikiem zaburtowym,
- nożyce hydrauliczne LUKAS do ratownictwa drogowego,
- 4 kpl aparatów oddechowych,
- 2 zestawy medyczne PSP R-1,
- defibrylator,
- 5 agregatów prądotwórczych,
- 5 motopomp strażackich oraz 1 pompa do wody zanieczyszczonej,
- 4 piły spalinowe do drewna,
- piła do stali i betonu,
- ubrania i obuwie ochronne oraz inny niezbędny sprzęt do podejmowania działań ratowniczych.

II. OSP Leman:

- samochód JELCZ 315 ze zbiornikiem wody o pojemności 6 000 litrów,
- nożyce hydrauliczne LUKAS do ratownictwa drogowego,
- 4 kpl. aparatów oddechowych,
- agregat prądotwórczy,
- motopompa pływająca oraz pompa do wody zanieczyszczonej,
- piła do drewna,
- piła do stali i betonu,
- zestaw medyczny PSP R-1,
- ubrania i obuwie ochronne oraz inny niezbędny sprzęt do podejmowania działań ratowniczych.

III. OSP Łacha

- samochód RENAULT M210 ze zbiornikiem wody o pojemności 3 000 litrów,
- motopompa pływająca NIAGARA,
- agregat prądotwórczy,
- 2 piły spalinowe do drewna,

- zestaw medyczny PSP R-1,
- ubrania i obuwie ochronne oraz inny niezbędny sprzęt do podejmowania działań ratowniczych.

W ostatnich latach najwięcej wyjazdów naszych Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych odnotowanych jest do tzw. innych miejscowych zagrożeń. Pożary stanowią mniejszość wszystkich wyjazdów, są to jednak z reguły duże pożary i to głównie palą się budynki oraz lasy.

W roku 2021 Jednostki OSP z terenu gminy Turośl wyjeżdżały 67 razy do zdarzeń ratowniczo – gaśniczych, w tym 4-krotnie do zdarzeń poza terenem naszej gminy

Strażacy gminy Turośl poza działalnością ratowniczo-gaśniczą brali również udział w innych akcjach prowadzonych na terenie gminy, m.in. dostarczanie maseczek ochronnych dla mieszkańców gminy, ulotek, płynów dezynfekcyjnych i sprzętu do szkół i instytucji podległych i nadzorowanych przez Gminę. Brali również udział w ćwiczeniach i szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną oraz w uroczystościach kościelnych i imprezach okolicznościowych organizowanych na terenie gminy.

3.2.9. Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej

Na planowane wydatki tego działu w kwocie 100,00 zł dokonano wydatki w kwocie 92,00 zł., a dotyczą one zwrotu nadpłaty w podatku od nieruchomości od osób fizycznych za lata poprzednie.

3.2.10 Obsługa długu publicznego

Na planowane wydatki tego działu w kwocie 140.000,00 zł. dokonano wydatki w wysokości 80.184,02 zł, co stanowi 57% planu. Poniesione wydatki dotyczą odsetek od zaciągniętych kredytów i kosztów obsługi bankowej. Niższe wykonanie planu związane jest niskimi stawkami WIBOR oraz spłatą rat, która nie została rozdysponowana na rok 2021 w styczniu br.

3.2.11. Różne rozliczenia

Planowane wydatki tego działu w kwocie 100.000,00 zł. dotyczą rezerwy na zarządzanie kryzysowe, która nie została rozdysponowana w 2021 roku.

3.2.12-13. Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza

W roku 2021 na terenie Gminy Turośl funkcjonowało pięć szkół podstawowych: Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Turośli, Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Ptakach, Szkoła Podstawowa w Łasze, Szkoła Podstawowa im. Stanisława Krupki w Lemanie i Szkoła Podstawowa w Ksebkach. Łącznie do tych szkół uczęszczało 474 uczniów oraz 98 dzieci do oddziałów zerowych w szkołach podstawowych. W szkołach zatrudnionych było 69 nauczycieli w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć oraz w przeliczeniu na etaty 61,53 etatów nauczycielskich.

W podziale na szkoły powyższe dane wyglądały następująco:

- Turośl: 252 uczniów + 63 w oddziałach zerowych, 27,95 nauczycieli;
- Ptaki: 84 uczniów + 19 w oddziałach zerowych, 10,61 nauczycieli;
- Łacha: 43 uczniów + 9 w oddziałach zerowych, 8,21 nauczycieli;
- Leman: 52 uczniów + 2 w oddziałach zerowych, 7,76 nauczycieli;
- Ksebki: 43 uczniów + 5 w oddziałach zerowych, 7,00 nauczycieli.

Ze względu na odległości uczniów od miejsca zamieszkania do szkoły Gmina Turośl zapewnia dowóz uczniów do szkół podstawowych w Turośli i w Ptakach. Do szkoły podstawowej w Turośli dowożonych było 214 uczniów i do szkoły podstawowej w Ptakach 84 uczniów.

We wszystkich szkołach na terenie gminy uczniowie korzystali z dożywiania. W szkołach podstawowych w Turośli i w Ptakach funkcjonowały stołówki szkolne i wydawane były obiady, w pozostałych szkołach posiłki dostarczane były w formie cateringu. Dla 213 uczniów z najbiedniejszych rodzin posiłki finansował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turośli.

W ramach programu pomocy materialnej dla uczniów w roku 2021 wypłacono stypendium szkolne dla 251 uczniów.

Plan wydatków na 2021 r. w dziale 801 "Oświata i Wychowanie" wynosi 11.421.521,13 zł, zrealizowano w kwocie 10.759.538,45 zł. (94%) oraz w dziale 854 "Edukacyjna opieka wychowawcza" na plan 232.569,00 zł. – wykonanie 198.180,12 zł. (85%). Ogółem budżet oświaty to kwota 11.654.090,13 zł. – wykonanie 10.957.718,57 zł. - 94% planu.

Na realizację zadań oświatowych otrzymano subwencję oświatową w kwocie 6..162.558,00 zł. oraz dotację w kwocie 627.107,96 zł., w tym na zakup autobusu do przewozu dzieci do szkół i przedszkoli – 353.625,00 zł. Niższe wykonanie planu wydatków wynika z faktu, iż ze względu na okres pandemii część zajęć była prowadzona zdalnie i w związku z tym były niższe koszty dowozu i utrzymania szkół.

Realizacja wydatków dokonywana była przez poszczególne jednostki budżetowe i przedstawia się następująco:

3.2.12.1. Zespół Obsługi Szkół Gminy Turośl

Zatwierdzony budżet na 2021 r. w dziale 801 "Oświata i Wychowanie" wynosił 1.160.175,00 zł., w dziale 854 "Edukacyjna opieka wychowawcza" 52.200,00 zł. oraz w dziale 926 "Kultura fizyczna i sport" 2.400,00 zł. Ogółem budżet oświaty to kwota 1.214.755,00 zł. Wykonanie na dzień 31.12.2021 r. wyniosło 1.078.363,28 zł – tj. 88,77% planu.

Analizując wykonanie budżetu oświaty za 2021 r. stwierdza się, że prawie połowa wydatków to wydatki na wynagrodzenia i pochodne, które wynoszą 60,14 % całości wydatków i przedstawiały się następująco:

- wynagrodzenia administracji i obsługi (8 etatów)	- 465.436,04 zł.,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne obsługi „13”	- 31.917,44 zł.,
- ZUS i FP	- 103.167,62 zł.,
- fundusz świadczeń socjalnych	- 12.920,00 zł.,
- umowy zlecenia	- 35.034,85 zł.

RAZEM: - **648.475,40 zł.**

- wydatki rzeczowe - 429.997,88 zł.,

w tym: zakup węgla opałowego, energia, usługi różne, zakup materiałów, zakup paliwa, części do autobusów, delegacje służbowe, przeglądy techniczne autobusów, naprawy i ubezpieczenia autobusów, prowizje BS, podatek od środków transportowych, licencje, abonament i aktualizacje programów, prenumerata, druki, zakup usług pozostałych, zakup artykułów biurowych, szkolenia pracownicze, stypendia szkolne i sportowe.

Realizacja zadań w poszczególnych rozdziałach przedstawia się następująco:

Dział 801:

80101 - Szkoły podstawowe - plan 80.822,00 zł.,
- wykonanie 68.446,73 zł., tj. 84,69 % planu

80104 - Przedszkola - plan 79.430,00 zł.,
- wykonanie 71 928,10 zł., tj. 90,56 % planu

80113 - Dowożenie uczniów do szkół - plan 590.534,00 zł.,
- wykonanie 519.119,72 zł., tj. 87,91 % planu

80195 - Zespół Obsługi Szkół - plan 409.389,00 zł.,
- wykonanie 378.222,36 zł tj. 92,39 % planu

Dział 854:

85415 - Pomoc materialna dla uczniów - plan 52.200,00 zł.,
- wykonanie 38.246,37 zł., tj. 73,27 % planu

Na stypendia szkolne wydano 178 decyzji dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Turośl z terminem realizacji do 28 grudnia 2021 roku. Trzy decyzje zostały niezrealizowane.

Dział 926:

92605 - Zadania w zakresie
kultury fizycznej i sportu - plan 2.400,00 zł.,
- wykonanie 2.400,00 zł., tj. 100 % planu

Budżet oświaty w 2021 r. w tej jednostce realizowany był planowo i płynnie. Prawie połowa wydatków (60,14 %) to wynagrodzenia pracowników i pochodne oraz wydatki rzeczowe dowożenie dzieci i wypłata stypendium.

3.2.12.2. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Ks. Jana Twardowskiego w Turośli

Zatwierdzony budżet na 2021 r. w dziale 801 „Oświata i Wychowanie” wynosił 4.570.929,54 zł., w dziale 851 „Ochrona zdrowia” 24.700,00 zł. oraz w dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza” 119.429,00 zł. Ogółem budżet oświaty to kwota 4.715.058,54 złote.

Wykonanie na dzień 31.12.2021 r. wyniosło **4.502.611,89 zł.**, tj. 95,49 % planu

Analizując wykonanie budżetu oświaty za 2020 r. stwierdza się, że podstawowym wydatkiem są wynagrodzenia i pochodne, które wynoszą 84,84 % całości wydatków i przedstawiały się następująco:

- wynagrodzenia nauczycieli (36,08 etatu)	- 2.249.209,72 zł.,
- wynagrodzenia administracji i obsługi (12 etatów)	- 459.185,09 zł.,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli „13”	- 176.477,28 zł.,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne obsługi „13”	- 29.687,98 zł.
- dodatki wiejskie nauczycieli	- 163.939,67 zł.,
- ZUS i FP	- 564.631,10 zł.,
- fundusz świadczeń socjalnych	- 154.231,00 zł.,
- kształcenie nauczycieli czynnych	- 14.550,67 zł.,
- umowy zlecenie	- 7.025,00 zł.,
- PPK	- 1.296,05 zł.

RAZEM: 3.820.233,56 zł.

- wydatki rzeczowe - 682.378,33 zł.

w tym: zakup oleju opałowego, zakup energii i wody, środki czystości, zakup pomocy dydaktycznych i książek, prenumerata, usługi różne, abonamenty, aktualizacje programów, delegacje służbowe, ubezpieczenie sprzętu oraz dożywianie uczniów.

Do Szkoły Podstawowej w Turośli uczęszczało 348 uczniów, w tym 97 do oddziału przedszkolnego przy zatrudnieniu 38 nauczycieli i 12 pracowników obsługi. W okresie nauki prowadzonej stacjonarnie dowożonych było 162 uczniów, natomiast w okresie nauki prowadzonej zdalnie dowożonych było 11 uczniów.

Realizacja zadań w poszczególnych rozdziałach przedstawiała się następująco:

Dział 801:

80101 - Szkoły Podstawowe - plan 3.168.499,00 zł.,
- wykonanie 2.992.517,38 zł., tj. 94,45% planu

80103 - Oddziały przedszkolne
w szkołach podstawowych - plan 378.699,00 zł.,
- wykonanie 369.470,39 zł., tj. 86,52 % planu

80146 - Kształcenie i doskonalenie
nauczycieli - plan 16.817,00 zł.,
- wykonanie 14.550,67 zł., tj. 86,52 % planu

80148 - Stołówki szkolne - plan 472 543,00 zł.,
- wykonanie 437 116,21 zł., tj. 92,50% planu
(W okresie nauki prowadzonej stacjonarnie ze stołówki szkolnej korzystało 248 uczniów, natomiast w okresie nauki prowadzonej zdalnie ze stołówki szkolnej korzystało 85 uczniów).

80150 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach

ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych

- plan 292.285,00 zł.,
- wykonanie 292.283,00 zł., tj. 100 % planu

80153 - Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych

- plan 36.476,54 zł.
- wykonanie 35.984,36 zł., tj. 98,65 % planu

80195 - Pozostała działalność

- 31.971,00 zł.,
- wykonanie 31969,00 zł, tj. 99,99% planu
(odpis na FŚS nauczycieli emerytów).

Dział 851:

85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi- plan 24.700,00 zł.,
wykonanie 24.445,98 zł., tj. 98,97 % planu

Dział 854:

85401 - Świetlice szkolne

- plan 119.429,00 zł.,
- wykonanie 112.808,17 zł., tj. 94,46 % planu

Budżet oświaty w 2021 r. w tej jednostce realizowany był planowo i płynnie. Zdecydowana większość wydatków (84,84 %) to wynagrodzenia pracowników i pochodne oraz wydatki rzeczowe.

3.2.12.3. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Ptakach

Zatwierdzony budżet na 2021 r. w dziale 801 „Oświata i Wychowanie” wynosił 1.581.645,88 zł, w dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza” 60.940,00 zł. Ogółem budżet oświaty to kwota 1.642.585,88 zł.

Wykonanie na dzień 31.12.2021 r. wyniosło **1.506.795,29 zł.**, tj. 91,73 % *planu*

Analizując wykonanie budżetu oświaty za 2021 r. stwierdza się, że podstawowym wydatkiem są wynagrodzenia i pochodne, które wynoszą 91,83 % całości wydatków i przedstawiały się następująco:

- wynagrodzenia nauczycieli (11,06 etatu)	- 788.323,39 zł.,
- wynagrodzenia administracji i obsługi (5 etatów)	- 204.085,95 zł.,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli „13”	- 66.063,24 zł.,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne obsługi „13”	- 16.232,43 zł.,
- dodatki wiejskie nauczycieli	- 44.863,80 zł.,
- ZUS i FP	- 210.260,97 zł.,
- fundusz świadczeń socjalnych	- 50 037,00 zł.,
- kształcenie nauczycieli czynnych	- 871,00 zł.,
- umowy zlecenia	- 2.880,00 zł.

RAZEM: **1.383.617,78 zł.**

- wydatki rzeczowe - 123.177,51 zł.

w tym: zakup oleju i węgla opałowego, zakup pomocy dydaktycznych i książek, zakup energii i wody, środki czystości, prenumerata, usługi różne, abonamenty, aktualizacje programów, delegacje służbowe, ubezpieczenie sprzętu, dożywianie uczniów.

Do Szkoły Podstawowej w Ptakach uczęszczało 99 uczniów, w tym 17 do oddziału przedszkolnego przy zatrudnieniu 12 nauczycieli i 5 pracowników obsługi. W okresie nauki prowadzonej stacjonarnie dowożonych było 77 uczniów, natomiast w okresie nauki prowadzonej zdalnie dowożonych było 14 uczniów.

Realizacja zadań w poszczególnych rozdziałach przedstawiała się następująco:

Dział 801:

- 80101 - Szkoły Podstawowe - plan 1.204.670,00 zł.,
- wykonanie 1.116.650,58 zł., tj. 92,60 % planu
- 80103 - Oddziały przedszkolne
w szkołach podstawowych - plan 115.748,00 zł.,
- wykonanie 110.158,24 zł., tj. 95,17 % planu
- 80146 - Doksztalcanie
i doskonalenie nauczycieli - plan 6.228,00 zł.,
- wykonanie 871,00 zł., tj. 13,99 % planu
- 80148 - Stołówki szkolne - plan 160.798,00 zł.,
- wykonanie 137.790,76 zł., tj. 95,69 % planu
(w okresie nauki prowadzonej stacjonarnie ze stołówki szkolnej korzystało 86 uczniów, natomiast w okresie nauki prowadzonej zdalnie ze stołówki szkolnej korzystało 17 uczniów).
- 80150 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych - plan 74.521,00 zł.,
- wykonanie 74.519,87 zł., tj. 100 % planu
- 80153 - Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych - plan 11.148,88 zł.,
- wykonanie 11.147,26 zł., tj. 99,99 % planu
- 80195 - Pozostała działalność - plan 8.532,00 zł.,
- wykonanie 8.532,00 zł., tj. 100 % planu
(odpis na FŚS nauczycieli emerytów)

Dział 854:

- 85401 – Świetlice szkolne - plan 60.940,00 zł.,
- wykonanie 47.125,58 zł., tj. 77,33 % planu

Budżet oświaty w 2021 r. w tej jednostce realizowany był planowo i płynnie. Zdecydowana większość wydatków (91,83 %) to wynagrodzenia pracowników i pochodne oraz wydatki rzeczowe.

3.2.12.4. Szkoła Podstawowa w Łasze

Zatwierdzony budżet na 2021 r. w dziale 801 „Oświata i Wychowanie” wynosił 1.194.593,29 zł.

Wykonanie na dzień 31.12.2021 r. wyniosło **1.134.590,83 zł.** , tj. 94,98 % planu

Analizując wykonanie budżetu oświaty za 2021 r. stwierdza się, że podstawowym wydatkiem są wynagrodzenia i pochodne, które wynoszą 89,12 % całości wydatków i przedstawiały się następująco:

– wynagrodzenia nauczycieli (9,19 etatów)	- 679.315,17 zł.,
– wynagrodzenia administracji i obsługi (1 etat)	- 42.935,46 zł.,
– dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli „13”	- 51.801,96 zł.,
– dodatkowe wynagrodzenie roczne obsługi „13”	- 3.118,91 zł.,
– dodatki wiejskie nauczycieli	- 39.287,80 zł.,
– ZUS i FP	- 148.585,55 zł.
– fundusz świadczeń socjalnych	- 36.207,00 zł.,
– umowy zlecenia	- 7.422,14 zł.,
– kształcenie nauczycieli czynnych	- 2.447,16 zł.

RAZEM: 1.011.121,15 zł.

- wydatki rzeczowe - 123.469,68 zł.

w tym: zakup węgla opałowego, zakup pomocy dydaktycznych i książek, zakup energii i wody, środki czystości, prenumerata, usługi różne, abonamenty, aktualizacje programów, delegacje służbowe, ubezpieczenie sprzętu.

Do Szkoły Podstawowej w Łasze uczęszczało 49 uczniów, w tym 15 do oddziału przedszkolnego przy zatrudnieniu 12 nauczycieli i 1 pracownika obsługi.

Realizacja zadań w poszczególnych rozdziałach przedstawiała się następująco:

Dział 801:

80101 - Szkoły Podstawowe - plan 1.060.599,00 zł.,
- wykonanie 1.005.760,64 zł., tj. 94,83 % planu

80103 - Oddziały przedszkolne
w szkołach podstawowych - plan 115.115,00 zł.,
- wykonanie 112.521,58 zł., tj. 97,75 % planu

80146 - Doksztalcanie i doskonalenie
nauczycieli - plan 4.789,00 zł.,
- wykonanie 2.447,16 zł., tj. 51,10 % planu

80148 - Stołówki szkolne - - plan 400,00 zł.,
- wykonanie 172,00 zł., tj. 43 % planu

80153 - Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników,
materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych
- plan 7.137,29 zł.,

- wykonanie 7.136,45 zł., tj. 99,99 % planu
- 80195 - Pozostała działalność
  - plan 6.553,00 zł.,
  - wykonanie 6.553,00 zł., tj. 100 % planu
(odpis na FŚS nauczycieli emerytów).

Budżet oświaty w 2021 r. w tej jednostce realizowany był planowo i płynnie. Zdecydowana większość wydatków (89,12 %) to wynagrodzenia pracowników i pochodne oraz wydatki rzeczowe.

3.2.12.5. Szkoła Podstawowa im. Stanisława Krupki w Lemanie

Zatwierdzony budżet na 2021 r. w dziale 801 „Oświata i Wychowanie” wynosił 1.128.940,06 zł.

Wykonanie na dzień 31.12.2021 r. wyniosło **1.035. 077,27 zł.**, tj. 91,69 % planu

Analizując wykonanie budżetu oświaty za 2021 r. stwierdza się, że podstawowym wydatkiem są wynagrodzenia i pochodne, które wynoszą 96,21 % całości wydatków i przedstawiały się następująco:

– wynagrodzenia nauczycieli (8,89 etatu)	- 664.097,95 zł.,
– wynagrodzenia administracji i obsługi (1 etat)	- 38.417,45 zł.,
– dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli „13”	- 51.672,81 zł.,
– dodatkowe wynagrodzenie roczne obsługi „13”	- 2.888,52 zł.,
– dodatki wiejskie nauczycieli	- 41.086,68 zł.,
– ZUS i FP	- 156.028,21 zł.,
– fundusz świadczeń socjalnych	- 32.720,00 zł.,
– umowy zlecenia	- 7,403,84 zł.,
– doszkalać nauczycieli czynnych	- 1.170,00 zł.,
– PPK	- 339,48 zł.

RAZEM: 995.824,94 zł.

- wydatki rzeczowe - 39.252,33 zł.

w tym: zakup węgla opałowego, zakup pomocy dydaktycznych i książek, zakup energii i wody, środki czystości, prenumerata, usługi różne, abonamenty, aktualizacje programów, delegacje służbowe, ubezpieczenie sprzętu.

Do Szkoły Podstawowej w Lemanie uczęszczało 63 uczniów, w tym 6 do oddziału przedszkolnego przy zatrudnieniu 11 nauczycieli i 1 pracownika obsługi.

Realizacja zadań w poszczególnych rozdziałach przedstawiała się następująco:

Dział 801:

- 80101 - Szkoły Podstawowe
  - plan 731.339,00 zł.,
  - wykonanie 643.883,53 zł., tj. 88,04 % planu
- 80103 - Oddziały przedszkolne
w szkołach podstawowych
  - plan 108.900,00 zł.,
  - wykonanie 106.442,12 zł., tj. 97,74 % planu

80146 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	- plan 5.018,00 zł., - wykonanie 1.170,00 zł., tj. 23,32 % planu
80148 - Stołówki szkolne	- plan 100,00 zł., - wykonanie 0,00 zł tj. 0 % planu
80150 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych	- plan 271.651,00 zł., - wykonanie 271.650,58 zł., tj. 100 % planu
80153 - Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	- plan 8.367,00 zł., - wykonanie 8.366,04 zł., tj. 99,99 % planu
80195 - Pozostała działalność	- plan 3.565,00 zł., - wykonanie 3.565,00 zł., tj. 100% planu (odpis na FŚS nauczycieli emerytów).

Budżet oświaty w 2021 r. w tej jednostce realizowany był planowo i płynnie. Zdecydowana większość wydatków (96,21 %) to wynagrodzenia pracowników i pochodne oraz wydatki rzeczowe.

3.2.12.6. Szkoła Podstawowa w Ksebkach

Zatwierdzony budżet na 2021 r. w dziale 801 „Oświata i Wychowanie” wynosił 1.077.987,36 zł.

Wykonanie na dzień 31.12.2021 r. wyniosło **1.019.875,99 zł.**, tj. 94,61 % planu

Analizując wykonanie budżetu oświaty za 2021 r. stwierdza się, że podstawowym wydatkiem są wynagrodzenia i pochodne, które wynoszą 88,86 % całości wydatków i przedstawiały się następująco:

- wynagrodzenia nauczycieli (9,24 etatu)	- 595.547,39 zł.,
- wynagrodzenia administracji i obsługi (1 etat)	- 38.465,63 zł.,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli „13”	- 47.723,16 zł.,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne obsługi „13”	- 2.700,48 zł.,
- dodatki wiejskie nauczycieli	- 37.940,37 zł.,
- ZUS i FP	- 141.357,64 zł.,
- fundusz świadczeń socjalnych	- 33.401,00 zł.,
- umowy zlecenia	- 7.422,14 zł.,
- doksztalcanie nauczycieli czynnych	- 1.695,50 zł.

RAZEM: 906.253,31 zł

- wydatki rzeczowe - 113.622,68 zł.

w tym: zakup węgla opałowego, zakup pomocy dydaktycznych i książek, zakup energii i wody, środki czystości, prenumerata, usługi różne, abonamenty, aktualizacje programów, delegacje służbowe, ubezpieczenie sprzętu.

Do Szkoły Podstawowej w Ksebkach uczęszczało 43 uczniów, w tym 7 do oddziału przedszkolnego przy zatrudnieniu 13 nauczycieli i 1 pracownika obsługi.

Realizacja zadań w poszczególnych rozdziałach przedstawiała się następująco:

Dział 801:

80101 - Szkoły Podstawowe	- plan 931 493,00 zł., - wykonanie 878.456,72 zł., tj. 94,31 % planu
80103 - Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	- plan 96.667,00 zł., - wykonanie 94.453,97 zł., tj. 97,71 % planu
80146 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	- plan 4.356,00 zł., - wykonanie 1.695,50 zł., tj. 38,92 % planu
80148 - Stołówki szkolne	- plan 200,00 zł., - wykonanie 0,00 zł tj. 0 % planu
80150 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych	- plan 34.276,00 zł., - wykonanie 34.274,95 zł., tj. 100 % planu
80153 - Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	- plan 6.356,36 zł., - wykonanie 6.355,85 zł., tj. 98,64 % planu
80195 - Pozostała działalność	- plan 4.639,00 zł., - wykonanie 4.639,00 zł., tj. 100 % planu (odpis na FŚS nauczycieli emerytów).

Budżet oświaty w 2021 r. w tej jednostce realizowany był planowo i płynnie. Zdecydowana większość wydatków (88,86 %) to wynagrodzenia pracowników i pochodne oraz wydatki rzeczowe.

3.2.14. Ochrona zdrowia

Planowane wydatki tego działu w kwocie 152.592,00zł. zrealizowano w wysokości 135.318,80zł., co stanowi 89%. Wydatki te dotyczą profilaktyki na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi – 88.424,50 zł, utrzymania koordynatora ds. przeciwdziałania alkoholizmowi oraz wydatków na przeciwdziałanie COVID-19 – 35.894,30 zł. oraz udzielonej dotacji dla Szpitala Powiatowego w Kolnie w wysokości 11.000,00 zł.

Gospodarka napojami alkoholowymi na terenie Gminy odbywa się w oparciu o postanowienia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz na podstawie prawa miejscowego ustanowionego przez Radę Gminy:

- 1) uchwałą Rady Gminy Turośl w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Turośl,
- 2) uchwałą Rady Gminy Turośl w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii w Gminie Turośl na 2021 rok”.

Stan i ocena funkcjonowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Liczba zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Turośl:

- 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18 % zawartości alkoholu, do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 11 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18 % zawartości alkoholu, do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 11 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Całość tych zadań koordynuje pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, których działalność opiera się przede wszystkim na :

- opiniowaniu wniosków przedsiębiorców ubiegających się o sprzedaż napojów alkoholowych (1 wniosek),
- prowadzeniu postępowań w stosunku do osób nadużywających alkoholu (11 osób).

W 2021 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- prowadziła 11 postępowań w stosunku do osób nadużywających alkohol,
- opiniowała 1 wniosek przedsiębiorcy ubiegającego się o sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspomagała finansowo takie przedsięwzięcia programowe w szkołach jak: dofinansowano prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych na boiskach „ORLIKA”, dofinansowano szkolenia, zakupiono niszczarkę na stanowisko koordynatora.

Ponadto, GKRPA wspomagała finansowo przedsięwzięcia programowe w szkołach takie jak:

- dofinansowanie prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych na boiskach „ORLIKA”,
- zakup monitora interaktywnego, którego celem było uświadomienie szkodliwości związanych z uzależnieniem od alkoholu, papierosów i narkotyków dla zdrowia,
- organizacja IV Gminnego Festynu Rodzinnego z elementami profilaktyki zapobiegania uzależnieniom od alkoholu, papierosów, internetu i komputera, które w konsekwencji prowadzą do przemocy i uzależnień.

Realizacja przedsięwzięć, o których mowa w niniejszej informacji ma na celu:

- 1) zmniejszenie ilości osób uzależnionych i nadużywających alkoholu,
- 2) ograniczenie rozmiarów :
  - szkód występujących u osób pijących napoje alkoholowe i członków ich rodzin,
  - naruszeń prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe,
  - wzrost świadomości wśród mieszkańców na temat skutków picia.

W ramach otrzymanych środków związanych z SARS-COV-2 do spraw szczepień przeciwko COVID-19 zostało utworzone stanowisko koordynatora gminnego i w tym celu w zakresie przeciwdziałania pandemii prowadzone były następujące działania:

- zakupiono urządzenia i materiały biurowe potrzebne do funkcjonowania stanowiska,
- zapewniono funkcjonowanie i obsługę telefoniczną punktu zgłoszeń potrzeb transportowych oraz informacji o szczepieniach przeciw wirusowi SARS-COV-2,
- udzielano ogólnych informacji o szczepieniach, w tym w zakresie możliwości rejestracji na szczepienia i przewozu do punktów szczepień,
- współpracowano z osobami dokonującymi rejestracji w punktach szczepień na terenie gminy Turośl, w zakresie organizacji transportu dla osób, które zgłaszały w punkcie szczepień taką potrzebę,
- współpracowano z instytucjami państwowymi, samorządowymi w zakresie Narodowego Programu Szczepień,
- organizowano dowozy osób uprawnionych do punktów szczepień,
- prowadzono akcję informacyjno-promocyjną na temat szczepień.

3.2.15-16. Pomoc społeczna; Rodzina

Planowane wydatki działu „Pomoc społeczna” w kwocie 1.601.908,42 zł. zrealizowano w wysokości 1.474.344,46 zł. (92%), natomiast działu „Rodzina” na plan 8.870.414,00 zł. wykonanie wyniosło 8.743.733,59 zł. (99%). Poza wydatkami na wypłatę dodatków mieszkaniowych i energetycznych (7.503,39 zł.), pozostałe zadania są realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Turośli.

Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Turośli w dziale 852 - Pomoc społeczna i w dziale 855 - Rodzina w 2021 roku wyniósł ogółem 10.210.574,66 zł. Z tego na realizację zadań zleconych Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał dotację w wysokości 8.449.598,31 zł. w tym: na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz składkę emerytalno-rentową 2.508.555,75 zł. i 25.344,03 zł. na ubezpieczenie zdrowotne od niektórych świadczeń rodzinnych, na pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub na pobyt tolerowany na terytorium RP 2.800,00 zł., na świadczenia wychowawcze 5.912.705,52 i 193,01 na realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny.

Na dofinansowanie zadań własnych otrzymano dotacje w wysokości 910.523,16 zł. w tym:

- na dożywianie uczniów, a mianowicie na realizację rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” w wysokości 100.809,00 zł.,
- na pomoc w postaci zasiłków okresowych i celowych 598.446,95 zł.,
- na pomoc w postaci zasiłków stałych 134.437,72 zł.,
- na opłatę składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych 12.099,13 zł.,

- na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej 62.895,36 zł.,
- na realizację Programu Asystent Rodzinny na rok 2021 – 1.835,00 zł.,

Natomiast 850.453,19 zł. to kwota, którą Rada Gminy przyznała na zadania własne, w tym:

- na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości 307.290,87 zł.,
- na realizację pozostałych zadań własnych w wysokości 409.599,45 zł.,
- na dofinansowanie zadań zleconych w wysokości 133.562,87 zł.

W ramach zadań zleconych w 2021 r. Ośrodek Pomocy społecznej realizował:

- świadczenia rodzinne,
- fundusz alimentacyjny,
- składka emerytalno-rentowa oraz składka zdrowotna,
- świadczenia wychowawcze,
- program Karta Dużej Rodziny oraz zasiłki celowe dla cudzoziemców,

Ponadto, w roku 2021 Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził niezbędną dokumentację oraz wypłatę świadczeń rodzinnych. Z zasiłków rodzinnych skorzystało 472 rodzin oraz przyznano:

- 20 dodatków z tytułu urodzenia dziecka,
- 7 dodatków z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 13 dodatków z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- 13 dodatków z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia i powyżej,
- 244 dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- 128 dodatków na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła,
- 41 dodatków na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła,
- 97 dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- 82 zasiłki pielęgnacyjne,
- 25 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 38 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka,
- 30 świadczeń rodzicielskich,
- 3 specjalne zasiłki opiekuńcze.

Za 13 osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego i za 3 osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Koszt jaki poniesiono w roku ubiegłym to 25.344,03 zł. Za 22 osoby korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych i za 3 osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy opłacano składkę na ubezpieczenie emerytalno - rentowe. Poniesiony koszt to 115.386,30 zł.

Ogółem, na realizację zadań oraz wydatki bieżące związane z realizacją świadczeń rodzinnych w 2021 roku, wydatkowano 2.508.555,75 zł.

Od 1 stycznia 2014 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania nałożone ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W okresie sprawozdawczym od dnia 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. z pomocy tej skorzystało 9 rodzin. Na wypłatę

świadczeń wydatkowano 88.300,00 zł. Liczba dłużników w gminie to 26 osób: w tym przebywających na terenie tutejszej gminy – 9 osób.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone przez dłużników wyniosły 14.355,76 zł. z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego z tego:

- należności budżetu państwa 10.422,05 zł., w tym odsetki w kwocie 4.521,48 zł.
- dochody własne gminy w kwocie 3.933,71 zł.

W 2021 roku tutejszy Ośrodek udzielał również pomocy dla cudzoziemców, którzy uzyskali zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub na pobyt tolerowany na terytorium RP. Udzielono 1 rodzinie pomocy w formie zasiłków celowych na ogólną kwotę 2.800,00 zł.

Od 01 kwietnia 2016 roku tut. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania nałożone ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci czyli Program „Rodzina 500+”. W 2021 roku z programu skorzystało 581 rodzin. Świadczenie wychowawcze otrzymało 1011 dzieci. Całkowity koszt Programu „Rodzina 500+” wyniósł 5.912.705,52 zł.

Od 1 stycznia 2015 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania określone w ustawie o Karcie Dużej Rodziny. W 2021 roku z programu tego skorzystało 15 rodzin tj. 46 osób w tym: 22 dzieci i 24 rodziców. Ogółem wydano 46 kart. Koszt tego programu wyniósł 193,01 zł.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym realizowanych w roku ubiegłym przez tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej należy zaliczyć:

- zasiłki stałe (dla osób, które nie posiadają własnych dochodów i nie nabyły uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych), z których skorzystało 24 osoby. Na wypłatę powyższych świadczeń wydatkowano 134.437,72 zł. Za tych świadczeniobiorców Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne, na którą wydatkowano 12.099,13 zł;
- zasiłki okresowe z których skorzystało 145 osób na kwotę 598.446,95 zł;
- dożywianie dzieci w szkołach - dożywianie prowadzono w 5 szkołach podstawowych. Z tej formy pomocy skorzystało 227 uczniów. W ramach tego programu 25 rodzinom udzielono pomocy w formie zasiłków celowych w wysokości 12.800,00 złotych. Całkowity koszt jaki poniesiono to 126.011,50 zł;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Z tej formy pomocy korzystały 3 rodziny. Na niniejszą pomoc wydatkowano 32.412,00 zł.

Do zadań własnych gminy realizowanych w 2021 roku należy zaliczyć zasiłki celowe i celowe specjalne. Z tej formy pomocy skorzystało 25 rodzin na kwotę 17.800,00 złotych.

Od dnia 16 kwietnia 2018 roku tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia Asystenta Rodziny, który objął wsparciem 13 rodzin. Skierowany jest do rodzin wychowujących dzieci a dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, zagrożonych

ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz do rodzin, w których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej. Koszt jaki poniesiono z tego tytułu to kwota 68.562,39 zł. W ramach Programu Asystent Rodziny na rok 2021 otrzymano dofinansowanie na dodatek do wynagrodzenia asystenta rodziny w wysokości 1.835,00 złotych.

W latach 2018 - 2021 Ośrodek Pomocy Społecznej skierował 3 osoby do Domu Pomocy Społecznej. Z tego tytułu tut. ośrodek ponosi część kosztów pobytu. Na tę formę pomocy w 2021 roku wydatkowano 117.321,23 złote.

W roku ubiegłym 4 osobom bezdomnym udzielono pomocy w formie schronienia. Koszt jaki poniesiono to 52.789,00 złotych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 r. przystąpił do programu „Wspieraj Seniora” i na ten cel dotacja wyniosła 6.054,00 zł. Ze względu na brak zgłoszeń dotacja została zwrócona.

Od dnia 1 stycznia 2012 roku tut. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania nałożone ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Przez cały 2021 rok Ośrodek Pomocy Społecznej zapewniał obsługę organizacyjno-techniczną posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz prowadził niezbędną dokumentację.

W roku ubiegłym odbyły się 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Powołano 16 grup roboczych, które odbyły 33 spotkania. W 2021 roku założono 17 nowych „Niebieskich Kart”, ale prowadzono procedurę w 18 rodzinach. W 11 przypadkach procedury zostały zakończone. W ramach tego zadania pracą socjalną objęto 18 rodzin, tj.60 osób. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego monitorowali sytuacje rodzin, w których dochodziło do przemocy. Ponadto udzielali informacji o możliwości korzystania ze specjalistycznego wsparcia. Rozpowszechniano materiały edukacyjne (brozury, ulotki, plakaty itp.) dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności. W 2021 r. poniesiono koszty w wysokości 1.204,00 złote.

3.2.17. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Planowane wydatki tego działu w wysokości 3.828.495,00 zł. wykonano w 82 % tj. w kwocie 3.130.395,29 zł. Wydatki dotyczą: gospodarki odpadami – 1.044.526,15 zł. utrzymania zieleni – 123,00 zł. schronisk dla zwierząt – 55.146,00 zł. oświetlenia ulicznego – 92.684,52 zł., utrzymania pracowników, sprzętu komunalnego – 784.104,97 zł. , oraz wydatków inwestycyjnych – 1.153.732,65.

W ramach wydatków na gospodarkę odpadami wydatkowano kwotę 27.546,16 zł. na utylizację wyrobów zawierających azbest oraz 1.016.979,99 zł. na realizację zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym 966.862,66 zł. wydatkowano na opłaty dla firmy za odbiór odpadów od mieszkańców gminy, aktualizacji oprogramowania, przesyłek pocztowych, opłat bankowych i 43.788,30 zł. na utrzymanie pracowników obsługujących to zadanie (wynagrodzenia wraz z pochodnymi, szkolenia, odpis na fundusz świadczeń socjalnych). Pozostałe wydatki w kwocie 6.329,03 zł. dotyczą zakupu materiałów, w tym książeczek opłat i opłaty komorniczej. Niewykorzystane dochody pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostaną wykorzystane w roku 2022.

Wydatki majątkowe tego działu w kwocie 1.153.732,65 zł. dotyczyły zakupu przyczepy ciągnikowej - 46.740,00 zł., ciągnika rolniczego – 158.670,00 zł., podnośnika TUZ – 18.450,00 zł., mini traktorka – 92.250,00 zł. oraz poniesiono wydatki na inwestycję „Budowa placu zabaw przy Świetlicy Wiejskiej w Kruszy” – 73.337,02 zł. Budowy stref rekreacji w miejscowości Cieloszka i Nowa Ruda – 73.387,35 zł. oraz realizacji projektu grantowego pn. „Słoneczne dachy w gminie Turośl” dla osób indywidualnych – 690.898,28 zł.

Niskie wykonanie planu wydatków spowodowane jest faktem, iż zadania inwestycyjne pn. „Słoneczne dachy w gminie Turośl” dla osób indywidualnych przesunęło się częściowo na rok 2022.

Pracownicy komunalni zatrudnieni przy Urzędzie Gminy w Turośli w 2021 roku wykonywali następujące prace:

- Wykonanie budowy budynku mieszkalnego zniszczonego w wyniku spalenia w Lemanie (Wykonano ściany działowe wewnątrz budynku, trwają prace wykończeniowe),
- Szkoła Podstawowa w m. Ksebki (przebudowa ogrodzenia, ułożono kostkę betonową typu „Polbruk” na posesji szkoły),
- prace pielęgnacyjne w lasach gminnych (pozyskanie drewna na opał dla podopiecznych z terenu naszej gminy objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turośli),
- drogi gminne (bieżąca naprawa i konserwacja dróg gminnych o nawierzchniach asfaltowych, łatanie dziur mieszanką smołową i uzupełnianie kruszywem łamanym, równanie poboczy, usuwanie drzew kolidujących z ruchem drogowym),
- modernizacja studni głębinowych przy ujęciu wody w Turośli (oczyszczenie odwiertu oraz wymiana zużytych elementów studni głębinowej w celu polepszenia jakości i ilości wody),
- świetlica wiejska w miejscowości Krusza (wykonanie ogrodzenia posesji, bramy wjazdowej i furki dla pieszych, wykonanie instalacji elektrycznej wewnętrznej – kable, gniazda, osprzęt elektryczny),
- pielęgnacja zieleni w miejscowości Turośl (strzyżenie parkanów, podcinanie drzewek, koszenie trawy, polewanie wodą w upały trawników i krzewów),
- prace porządkowe na terenie miejscowości gminnej (porządkowanie ulic i chodników, uprzątnięcie śmieci, oczyszczanie chodników porośniętych trawą).

3.2.18. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Planowane wydatki tego działu w kwocie 1.360.491,00 zł. wykonano w wysokości 1.261.315,48 zł., co stanowi 93 % planu.

Wydatki tego działu dotyczą przekazanych dotacji na utrzymanie samorządowych instytucji kultury, tj.:

- Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli - 459.994,46 zł.,
- Bibliotek (Turośl, Leman, Łacha) - 229.988,86 zł.,
- utrzymanie świetlic wiejskich - 34.457,23 zł.,
- realizacja zadań inwestycyjnych:
  - budowa Świetlicy Wiejskiej w Kruszy - 529.352,53 zł.,

- budowa Świetlicy Wiejskiej w Ptakach - 226,93 zł.,
- pozostałych wydatków - 7.294,47zł.

Niższe wykonanie wydatków nastąpiło w związku z faktem, iż projekt dokumentacji na budowę świetlicy wiejskiej w Ptakach został wykonany w grudniu 2021 r., a jego płatność nastąpiła w 2022 roku.

Gminny Ośrodek Kultury w Turośli w 2021 roku, w ramach bieżącej działalności, uczestniczył w szeregu imprez o charakterze powiatowym i wojewódzkim oraz był organizatorem i współorganizatorem imprez i konkursów organizowanych na terenie Gminy Turośl i w powiecie kolneńskim.

Gminny Ośrodek Kultury w Turośli ma na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży uczęszczających na warsztaty do ośrodka poprzez kulturę, sztukę i zajęcia ruchowe. Organizuje również zajęcia pozalekcyjne mające na celu rozwijanie pasji, zainteresowań i talentów.

Gminny Ośrodek Kultury w Turośli stawia przede wszystkim na ruch amatorski – działają w nim następujące amatorskie zespoły artystyczne:

- Zespół Śpiewaczy z Turośli,
- Zespół Śpiewaczy z Nowej Rudy,
- Dziecięcy Zespół Śpiewaczy w Turośli,
- Młodzieżowy Zespół Śpiewaczy

Ośrodek kultury w ramach prowadzonej działalności kulturalnej organizuje również zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży:

- nauka gry na pianinie
- nauka gry na gitarze
- nauka gry na skrzypcach
- zajęcia teatralne
- zajęcia plastyczne

Propozycją Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli dla mieszkańców gminy jest gra w bilard, w piłkarzyki, w tenisa stołowego oraz gry stolikowe. W GOK-u udostępniane są stoły do tych gier bezpłatnie, co świadczy, iż dzieci i młodzież mają zorganizowany czas wolny w sposób atrakcyjny i pożyteczny. Gminny Ośrodek Kultury posiada również kawiarenkę internetową na 6 stanowisk, która umożliwia wszystkim chętnym bezpłatne korzystanie z komputerów. Nową formą rozrywki oferowaną przez ośrodek od 2020 roku jest konsola do gier PS4.

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii w marcu 2020 r. zawieszono lub ograniczone zostały działania w zakresie niektórych grup artystycznych oraz prowadzonych zajęć edukacyjnych i animacyjnych.

Gminny Ośrodek Kultury w Turośli jest organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez kulturalnych. Do stałych wydarzeń kulturalnych zaliczyć należy między innymi:

- styczeń – przygotowanie i premiera przedstawienia teatralnego w wykonaniu Zespołu Śpiewaczego w Turośli pn. „Chrzcziny Kurpiowskie”,

- marzec – konkurs powiatowy „Tradycje Wielkanocne na Kurpiach” oraz „Wielkanocna Mega Pisanka”,
- maj – sesja zdjęciowa Zespołu Śpiewaczego w Turośli,
- czerwiec – impreza rekreacyjna z okazji Dnia Dziecka,
- czerwiec – kino plenerowe – projekcja film „Azyl”
- czerwiec – sierpień – organizacja cyklu wydarzeń sportowo-kulturalnych dla mieszkańców gminy Turośl pn. „Festyn rodzinny – aktywne i kreatywne lato w Gminie Turośl”,
- czerwiec – konkurs gminny pn. „Wspomnienia w obiektywie”,
- lipiec – nagranie teledysku przez Zespół Śpiewaczy w Turośli,
- lipiec – „Kurpiowskie Prezentacje Kulturalne w Ptakach”,
- lipiec – sierpień – wycieczki tematyczne pn. „Skarbiec dolnośląskiej kultury” i „Przygoda z Muzeum”. Wycieczki realizowane w ramach projektu pn. „Podróże po skarbach kultury i sztuki”, który dofinansowany został z programu Kultura Dostępna przez MKiDN,
- sierpień – 30 lecie działalności Zespołu Śpiewaczego z Nowej Rudy,
- sierpień – uroczystość wręczenia medali z okazji jubileuszu 50 lat małżeństwa dla par z terenu gminy Turośl,
- sierpień – wydarzenie historyczne pn. „Bitwa pod Lemanem” – obchody rocznicowe,
- październik – wyjazd tematyczny pod nazwą „Wielokulturowość Podlasia” w ramach projektu „Podróże po skarbach kultury i sztuki”,
- październik – jesienne spotkanie seniorów – potańcówka kurpiowska,
- listopad – obchody Narodowego Święta Niepodległości,
- listopad – nagranie 10 utworów kurpiowskich w wykonaniu artystów ludowych i publikacja w przestrzeni cyfrowej ośrodka,
- grudzień – nagranie koncertu kolęd kurpiowskich i prezentacja ich w przestrzeni cyfrowej,
- grudzień – Wigilia Kurpiowska – spotkanie opłatkowe dla Zespołu Śpiewaczego z Turośli.

Gminny Ośrodek Kultury uczestniczy także gościnnie w szeregu imprez kulturalnych - konkursach, przeglądach i festiwalach organizowanych przez instytucje kultury i inne jednostki współpracujące, na co dzień z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Turośli. Niektóre z nich to:

- „Kolędowanie po Kurpiowsku”,
- Regionalny Przegląd Kapel, Śpiewaków i Gawędziarzy Ludowych w Zbójnej,
- Ogólnopolskie Dni Kultury Kurpiowskiej w Nowogrodzie,
- „W poszukiwaniu i przekazywaniu folkloru” – Przegląd Kapel i Śpiewaków Ludowych woj. podlaskiego,
- Piknik – „Festyn Samorządowe Przygody z Nauk” w Kolnie,
- VII Grajewski Piknik z Folklorem,
- Festiwal Kulturalne Barwy Podlasia w Kolnie,
- 55 Festiwal Folkloru Polskiego „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej,
- „55 Ogólnopolski Festiwal Kapel i Gawędziarzy Ludowych” w Kazimierzy Dolnym nad Wisłą,

- „kurpiowskie Granie” Regionalny Przegląd Harmonistów i Skrzypków Ludowych w Lelisie.

W ramach działalności kulturalnej Gminy Ośrodek Kultury w Turośli w 2021 roku uczestniczył również w organizacji wydarzeń kulturalnych realizowanych przez instytucje i stowarzyszenia działające na terenie Gminy Turośl. Ośrodek wykorzystując swoje doświadczenie i zaplecze techniczne włączył się w przygotowanie wydarzeń integracyjnych w Łasze, Kruszy, Ksebkach, Cieciorach, Cieloszce, Ptakach, Lemanie, Turośli i Nowej Rudzie.

Biblioteka Publiczna Gminy Turośl z siedzibą w Turośli, ul. Akacyjowa 2 jest samorządową instytucją kultury wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez organizatora pod nr 2/92 i posiada osobowość prawną.

Na sieć biblioteczną składa się: Biblioteka Publiczna Gminy Turośl oraz 2 filie biblioteczne: Filia Biblioteczna w Lemanie i Filia Biblioteczna w Łasze.

Powierzchnia lokalu Biblioteki Publicznej Gminy Turośl wynosi 73 m²

Powierzchnia lokalu Filii Bibliotecznej w Lemanie wynosi 52 m²

Powierzchnia lokalu Filii Bibliotecznej w Łasze wynosi 36 m².

Głównym zadaniem biblioteki jest gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów w środowisku. Działalność kulturalno-oświatowa biblioteki polega na popularyzacji czytelnictwa poprzez: spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, konkursy itp.

Stan księgozbioru na koniec 2021 roku wynosi 26972 woluminów. W 2021 r. przybyło 672 wol. (w tym 1 dar) na kwotę 15.454,57 zł oraz zaprenumerowano 32 tytuły czasopism na kwotę 4.293,32 zł.

Wyszczególnienie wydatków na zakup książek

Wyszczególnienie	Ilość zakupionych woluminów	Kwota wydatkowana
Wydatki na zakup nowości wydawniczych ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego	206	5.000,00 zł
Wydatki na zakup nowości wydawniczych w ramach wkładu własnego (dotacji j.s.t. i innych źródeł)	465	10.454,57 zł

Łączne wydatki na zakup nowości wydawniczych ze środków finansowych MKiDN i w ramach wkładu własnego.	671	15.454,57 zł
--	------------	---------------------

Zestawienie danych dotyczących zbiorów bibliotecznych, czytelników oraz udostępniania w poszczególnych jednostkach

	M i e j s c o w o ś ć	Filia Biblioteczna w Lemanie	Filia Biblioteczna w Łasze	Biblioteka Publiczna Gminy Turośl	Razem
ZBIORY BIBLIOTECZNE	1. Księgozbiór w wol. ogółem w 2020 r. (łącznie z czasopismami oprawnymi)	6927	5691	13682	26300
	2. Przybyło w ciągu 2021 roku	174	74	424	672
	w tym: - z zakupu (środki samorządowe)	124	47	294	465
	- z zakupu (dotacja MK)	50	27	129	206
	- inne wpływy	0	0	1	1
	3. Ubyło w ciągu 2021 roku	0	0	127	127
	4. Księgozbiór z czasopismami oprawnymi 31.12.2021	7101	5765	14106	26972
	4. Księgozbiór z czasopismami oprawnymi 31.12.2021 (bez czasopism oprawnych), w tym:	7101	5765	14106	26972
	- literatura piękna dla dorosłych	3415	2105	6010	11530
	- literatura piękna dla dzieci	2455	2373	3906	8734
- inna	1231	1287	4190	6708	
CZYTELNICY	1. Użytkownicy zarejestrowani	154	85	383	622
	2. Czytelnicy (wypożyczający) zarejestrowani w ciągu roku	151	85	374	610
	- do 5 lat	12	6	35	53
	- 6 - 12 lat	47	35	96	178
	- 13 - 15 lat	18	13	31	62
	- 16 - 19 lat	16	10	22	48
	- 20 - 24 lat	7	4	21	32
	- 25 - 44 lat	24	9	81	114
	- 45 - 60 lat	16	7	47	70
	- powyżej 60 lat	11	1	41	53
	- uczący się	87	65	172	324
	- pracujący	33	17	104	154
	- pozostali	31	3	98	132

UDOSTĘPNIANIE	1. Odwiedziny w bibliotece - (suma A+B)	3773	720	3150	7643
	A - w wypożyczalni	3507	486	3015	7008
	B - odwiedziny w czytelni + użytkownicy Internetu	266	234	135	635
	w tym: - odwiedziny użytkowników Internetu	40	28	16	84
	2. Wypożyczenia księgozbioru w ciągu roku	3309	828	8039	11176
	- wypożyczenia literatury pięknej dla dorosłych	940	237	4168	5345
	- wypożyczenia literatury pięknej dla dzieci	2031	495	2973	5499
	- wypożyczenia literatury innej	338	96	898	1332
	3. Księgozbiór udostępniony na miejscu	12	0	12	24
	4. Liczba udostępnionych czas. oprawnych	0	0	0	0
	- na zewnątrz	0	0	0	0
	- na miejscu	0	0	0	0
	5. Liczba udostępnionych czas. bieżących	547	207	1118	1872
	- na zewnątrz	463	75	825	1363
	- na miejscu	84	132	293	509
	6. Liczba udzielonych informacji w ciągu roku	12	0	16	28
	- w tym elektronicznych	7	0	12	19
	7. Zdalny dostęp do zbiorów (IBUK Libra, Legimi, EmpikGo, inne) - wpisy do jakiej bazy biblioteka wykupiła dostęp			Legimi – ebooki 6 kodów miesięcznie	Legimi – ebooki 6 kodów miesięcznie
	- Liczba korzystających uczestników			15	15
	- Liczba otwarć dokumentów (e-booków, audiobooków)			430	430

W bibliotekach na terenie Gminy Turośl zarejestrowano 610 czytelników, którym wypożyczono 12176 książek i 1363 czasopis oraz udostępniono na miejscu 24 książki z księgozbioru podręcznego i 509 czasopism. Liczba czytelników na 100 mieszkańców wyniosła 11,9%, a średnia aktywność czytelników kształtowała się na poziomie 15,8 wol. Liczba wypożyczeń ogółem na 100 mieszkańców wyniosła 236,6 wol.

W bibliotekach użytkowano 17 komputerów, w tym: 11 z dostępem do Internetu dla użytkowników. Księgozbiór jest w 100 % wpisany do programu bibliotecznego LIBRA 2000 i wszystkie placówki wypożyczają komputerowo. Biblioteka Publiczna Gminy Turośl posiada własną stronę internetową <http://www.bpqturosl.pl>.

Udostępnione są katalogi on-line, zanotowano 3919 odsłon. Ogółem z Internetu w placówkach bibliotecznych w 2021 roku skorzystało 84 osoby. W ciągu roku elektronicznie udzielono 19 informacji.

Dane dotyczące biblioteki

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.
1. Liczba czytelników na 100 mieszkańców	12,9	11,87
2. Liczba zakupionych książek na 100 mieszkańców	9,7	12,42
3. Liczba wypożyczeń ogółem na 100 mieszkańców *	232,6	271,77
4. Liczba zakupionych tytułów czasopism w bibliotece ogółem	31	32

W bibliotekach na terenie gminy Turośl zarejestrowano 53 czytelników niepełnosprawnych i seniorów. W 2021 r. zakupiono 23 książki z dużą trzcionką i obecnie w zbiorach bibliotek jest 79 książek dla osób z dysfunkcjami wzroku. Książki dla osób niepełnosprawnych i trzeciego wieku donoszone są do domu przez bibliotekarzy lub innych członków rodziny. Dla dzieci korzystających z nauczania indywidualnego książki donoszą nauczyciele.

Obecnie trwa modernizacja strony internetowej biblioteki. Adres domeny pozostaje niezmienny. Dzięki unowocześnieniu będzie ona aktualna, funkcjonalna, przejrzysta, łatwa w obsłudze oraz przystosowana pod względem dostępności dla osób niepełnosprawnych. Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami art. 6 pkt 3e – jednostki publiczne zobowiązane są do zapewnienia dostępności na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania. Biblioteka Publiczna Gminy Turośl w 2021 roku realizowała powyższy obowiązek, w postaci nagrania w Polskim Języku Migowym zakresu działalności oraz oferty biblioteki. Film z tłumaczeniem na PJM wraz z napisami zamieszczony zostanie na stronie biblioteki.

W 2021 r. Biblioteka Publiczna Gminy Turośl zatrudniała 4 osób w przeliczeniu na etaty 2,44, w tym: 2 osoby zostały zatrudnione w ramach realizacji umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kolnie.

Zatrudnienie w Bibliotece Publicznej Gminy Turośl (stan na 31.12.2021 r.)

NAZWISKO I IMIĘ PRACOWNIKA	NAZWA BIBLIOTEKI	Zajmowane stanowisko	Etat, ryczałt (liczba godzin)	Wykształcenie	w bibliotece od roku
Bączek Ewa	BPG Turośl	Dyrektor BPG Turośl, st. bibliotekarz	etat, 40 godzin	wyższe	2016
Skok Anna	BPG Turośl	Główny Księgowy	3/16 etatu	wyższe	2008

Zadroga Izabela	FB Leman	mł. bibliotekarz	etat, 40 godzin	średnie	2018
Florczyk Hanna	FB Łacha	bibliotekarz	1/4 etatu, 10 godzin	wyższe	2017

W 2021 r. biblioteka zorganizowała następujące wydarzenia: **„Randka w ciemno z książką”, Dzień Kobiet - pod hasłem „Biblioteka jest Kobietą”, Tydzień Bibliotek, Narodowe Czytanie, Noc Bibliotek** (wydarzenie znalazło się wśród 100 najlepszych nocy bibliotek w Polsce i otrzymała wyróżnienie od organizatorów akcji), **Czytelniczy Kalendarz** Adwentowy, cykl warsztatów świątecznych dla najmłodszych.

W czerwcu BPG Turośl dołączyła do darmowej cyfrowej wypożyczalni publikacji naukowych Biblioteki Narodowej – ACADEMICA. Ponadto biblioteka oferuje **darmowy dostęp do bazy e-booków LEGIMI. Możliwość skorzystania z bazy mają wszyscy czytelnicy naszej biblioteki**, którzy zgłoszą się do biblioteki po kod aktywacyjny (6 kodów na miesiąc, przy czym 1 kod może być używany na dwóch urządzeniach mobilnych). Przy odbiorze kodów obowiązuje zasada pierwszeństwa.

W 2021 biblioteka wzięła udział w projekcie „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” organizowany przez Instytut Książki. W ramach realizacji zadania zakupiono 3 zestawy komputerowe z pełnym oprogramowaniem. Każda placówka biblioteczna z terenu naszej gminy otrzymała 1 zestaw komputerowy. Łączny koszt realizacji projektu wyniósł 14363,82 zł.

Od czerwca do listopada 2021 roku realizowany był również projekt „Cyfrowe Goki” z Fundacji VCC, w ramach którego otrzymaliśmy bezpłatnie 5 laptopów z oprogramowaniem. Do BPG Turośl trafiły 3 laptopy i po 1 do każdej z filii. Łączna wartość sprzętu komputerowego wynosi 18628,63 zł.

Biblioteka Publiczna Gminy Turośl przystąpiła do kolejnej edycji projektu bookstartowego **„Mała Książka – Wielki Człowiek”**, realizowanej przez Instytut Książki w ramach promocji czytelnictwa. Od września 2021 roku na wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym czeka wyjątkowy prezent – Wyprawka Czytelnicza na dobry czytelniczy start. Udział wzięło 15 dzieci urodzonych w latach 2015 - 2018 z terenu naszej gminy.

3.2.19. Kultura fizyczna i sport

Planowane wydatki tego działu w kwocie 7.400,00 zł. zostały zrealizowane w kwocie 5.325,20 zł., co stanowi 72% i dotyczyły wypłaty stypendium sportowego w kwocie 2.400,00 zł. oraz zakupu nagród i pucharów w organizowanych zawodach sportowych. Niższe wykonanie nastąpiło w związku z faktem, iż było zorganizowanych mniej zawodów sportowych.

3.2.20. Podsumowanie informacji finansowej.

Podsumowując wykonanie budżetu gminy za 2021 rok należy stwierdzić, że realizowany był prawidłowo. Planowane dochody zostały zrealizowane w kwocie 36.666.498,22 zł., co stanowi 98 %, a wydatki w kwocie 32.304.675,67 zł. (tj. 93%).

Wysokie wykonanie planu dochodów nastąpiło w związku z otrzymaniem w roku 2021 środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na zadania pn.:

„Przebudowa drogi gminnej nr 104421B (od drogi wojewódzkiej nr 647) Adamusy – Popiołki – Szablaki w km 2+570–2+680 wraz z przebudową mostu przez rzekę Rybnica w miejscowości Popiołki w km 2+620” w kwocie 410.750,00 zł i „Rozbudowa drogi gminnej nr 104425B (od drogi wojewódzkiej nr 647 Trzczańskie – Potasie w km 2+411–2+531 wraz z rozbudową i przebudową mostu przez kanał Turośl w miejscowości Trzczańskie w km 2+450” w kwocie 406.250,00 zł., które będą zakończone w 2022 r.

Ponadto w 2022 roku wpłynęły środki na uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na budowę infrastruktury wodociągowej w kwocie 1.407.153,00 zł i kanalizacyjnej w kwocie 2.260.256,00 zł.

Planowane wydatki w wielu działach zostały zrealizowane poniżej 100%, ale jest to związane z prowadzeniem racjonalnej i oszczędnej gospodarki finansowej oraz z przesunięciem zakończenia realizacji niektórych zadań inwestycyjnych na 2022 rok.

W ramach poniesionych wydatków budżetowych poniesiono wydatki bieżące w kwocie 27.840.623,06 zł. oraz majątkowe w wysokości 4.462.052,61 zł.

W ramach wydatków majątkowych udzielono dotacji dla Państwowej Straży Pożarnej w Kolnie na zakup motopompy szlamowej w kwocie 10.000,00 zł, dla Szpitala Powiatowego w Kolnie na zakup łóżek szpitalnych w kwocie 11.000,00 zł. oraz wypłacono granty dla uczestników projektu grantowego pn. „Słoneczne dachy w Gminie Turośl” dla osób indywidualnych w kwocie 690.898,28 zł.

Pozostałe zadania inwestycyjne i zakupy inwestycyjne zrealizowano na kwotę 3.752.154,33 zł. a dotyczyły one następujących zadań:

- 1) budowa awaryjnego łącznika sieci wodociągowej Turośl – Leman – 95.829,22 zł.,
- 2) opracowanie dokumentacji projektowej wodociągowania miejscowości Adamusy, Popiołki, Szablaki – 642,36 zł.,
- 3) rozbudowa oczyszczalni ścieków w Turośli – 748,05.,
- 4) wykonanie instalacji uzdatniania wody na SUW (Hydrofornia) w Turośli – 9.420,00 zł.,
- 5) opracowanie dokumentacji projektowej drogi gminnej nr 104428B Cieciora – Charubin w km 0+578–2+58 – 8.691,00 zł.,
- 6) opracowanie dokumentacji projektowej drogi gminnej w Nowej Rudzie – 9.420,00 zł
- 7) przebudowa drogi gminnej nr 104421B (od drogi wojewódzkiej nr 647) Adamusy – Popiołki – Szablaki w km 2+570–2+680 wraz z przebudową mostu przez rzekę Rybnica w miejscowości Popiołki w km 2+620 – 31.347,34 zł.,
- 8) rozbudowa drogi gminnej nr 104425B (od drogi wojewódzkiej nr 647 Trzczańskie – Potasie w km 2+411–2+531 wraz z rozbudową i przebudową mostu przez kanał Turośl w miejscowości Trzczańskie w km 2+450 – 33.839,44 zł.,
- 9) rozbudowa drogi gminnej nr 170517B Łacha – Łacha w km 0+000-1+855 – 1.843.727,41 zł.,
- 10) przebudowa Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego w Ptakach – 1.514,28 zł.,

- 11) wymiana drzwi garażowych w budynku OSP Turośl – 26.493,00 zł.,
- 12) zakup autobusu do przewozu dzieci do szkoły – 707.250,00 zł.,
- 13) budowa placu zabaw przy Świetlicy Wiejskiej w Kruszy – 73.337,02 zł.,
- 14) budowa stref rekreacji w Cieloszce i Nowej Rudzie – 73.387,35 zł.,
- 15) zakup ciągnika – 158.670,00 zł.,
- 16) zakup mini ciągnika wraz z osprzętem – 92.250,00 zł.,
- 17) zakup podnośnika do ciągnika przedni TUZ – 18.450,00 zł.,
- 18) zakup przyczepy ciągnikowej – 46.740,00 zł.,
- 19) budowa Świetlicy Wiejskiej w Kruszy – 529.352,53 zł.,
- 20) budowa Świetlicy Wiejskiej w Ptakach z przeznaczeniem na potrzeby mieszkańców miejscowości Ptaki, Samule, Pupki, Charubiny Dudy Nadrzecze – 226,93 zł.,

W 2021 roku gmina Turośl zaciągnęła kredyt długoterminowy w kwocie 1.000.000,00 zł oraz dokonała spłaty rat kredytów długoterminowych w kwocie 2.300.000,00 złotych

Na dzień 31 grudnia 2021 r. zadłużenie gminy z tytułu pożyczek i kredytów wynosi 6.640.000,00 zł., co stanowi 18% zrealizowanych dochodów.

Gmina Turośl spełnia wszystkie wskaźniki określone ustawą o finansach publicznych.

4. INFORMACJA O STANIE MIENIA NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2021 R.

Mienie komunalne Gminy Turośl stanowią:

L.p.	Nazwa środka trwałego	Wartość brutto w zł
1.	Grunty	1.315.938,59
2.	Budynki	15.428.932,40
	- w tym budynki mieszkalne:	302.449,57
3.	Budowle	54.433.433,27
4.	Maszyny i urządzenia	1.829.098,50
5.	Środki transportu	3.742.308,72
Razem:		76.749.711,48

1) grunty – na ich wartość składają się:

- grunty pod drogami;
- grunty zabudowane i budowlane;
- grunty rolne;
- grunty leśne;
- grunty pod wodami,
- nieużytki;

2) budynki, które obejmują:

- budynek obecnego Urzędu Gminy;
- budynek gospodarczy przy Urzędzie Gminy;

- część budynku po starym Urzędzie Gminy (Apteka);
- Gminny Ośrodek Kultury + zabytkowy Wiatrak;
- budynek po byłym Gimnazjum;
- Sala Gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Turośli;
- 5 budynków Szkół Podstawowych (SP Turośl, SP Ptaki, SP Łacha, SP Leman oraz SP Ksebki);
- 2 budynki zlikwidowanych szkół, całkowicie lub częściowo przekształconych na budynki mieszkalne (SP Wanacja, SP Charubin);
- Ośrodek Zdrowia w Turośli wraz z budynkiem gospodarczym;
- Ośrodek Zdrowia w Lemanie wraz z budynkiem gospodarczym;
- garaże komunalne dla autobusów szkolnych;
- stacja paliw ze zbiornikiem na paliwo ;
- budynek SUW (hydroforni) w Turośli;
- Oczyszczalnia Ścieków w Turośli;
- budynek świetlicy wiejskiej w Nowej Rudzie ;
- budynek świetlicy wiejskiej w miejscowości Cieloszka;
- budynki OSP – Remizy strażackie w miejscowości Leman i Łacha;
- budynek w miejscowości Ptaki po byłej remizie strażackiej;
- budynek na odpady komunalne PSZOK w Turośli;
- budynek świetlicy wiejskiej Ciecior,
- budynek świetlicy wiejskiej Krusza

3) budowle, to m.in.:

- studnia głębinowa wraz z ogrodzeniem;
- wodociąg wiejski Turośl rozbudowany w latach 2017-2019;
- oświetlenia uliczne w sołectwach;
- Ośrodek Sportowo- Rekreacyjny w Ptakach;
- drogi gminne, ulice, chodniki, parkingi;
- most w miejscowości Potasie na rzece Turoślanka;
- most na rzece Pisa w Cieciorach;
- most w miejscowości Krusza przez kanał Krusza-Serafin
- transformator wieżowy w Turośli;
- kanalizacja sanitarna do oczyszczalni ścieków w Turośli rozbudowana w latach 2017-2019;
- centrum parkowe w Turośli z infrastrukturą towarzyszącą;
- centrum Rekreacyjno-Wypoczynkowe w Turośli;
- zrekultywowane składowisko odpadów komunalnych w Turośli;
- kompleks boisk sportowych w Turośli wybudowanych w ramach programu „Orlik 2012”;
- boisko trawiaste w Turośli przebudowane w 2018 r.;
- boiska sportowe przy szkołach podstawowych w miejscowości Ptaki, Łacha, Leman i Ksebki;
- Stacja Uzdatniania Wody w miejscowości Turośl,
- Stacja Uzdatniania Wody w miejscowości Leman;
- sieć wodociągowa w miejscowości Leman;
- sieć wodociągowa w miejscowościach Zimna – Łacha;
- sieć wodociągowa w miejscowości Ksebki;
- sieć wodociągowa w miejscowości Wanacja;

- sieć wodociągowa w miejscowości Nowa Ruda wybudowana w 2019 r.
- sieć wodociągowa Turośl od ul. Mickiewicza w kierunku Turośl-Jesionki i miejscowości Potasie;
- Aktywne Strefy Aktywności przy szkołach podstawowych w miejscowości Turośl, Ptaki, Łacha, Leman, Ksebki;
- Plac zabaw w Cieloszce,
- Siłownia plenerowa w Nowej Rudzie,
- plac zabaw przy świetlicy wiejskiej w Kruszy

4) środki transportu:

- samochody pożarnicze OSP /4 sztuk /;
- samochód osobowy Mercedes 290GD (OSP Turośl);
- samochody osobowe: / Toyota Auris, KIA Ceed/;
- ciągnik URSUS, przyczepy – 2 szt., rozsiewacz, pług odśnieżny- 2 szt./;
- ciągnik rolniczy Kubota wraz z osprzętem,
- ciągnik rolniczy TYM,
- wóz asenizacyjny,
- autobus Autosan H9-21,
- autobus Autosan H6-10;
- autobus A0909I,
- autobus Autosan A0909L;
- autobus AUTOSAN TYP AL9,
- traktor – kosiarka P200107HRB,
- samochód Volkswagen Transporter.

5) maszyny i urządzenia:

- koparko-ładowarka CAT;
- równiarka drogowa samojezdna New HollandF106S,
- kotły co i maszyny energetyczne;
- zespoły komputerowe, kserokopiarki;
- tablice interaktywne;
- wyposażenie kuchni szkolnych;
- sprzęt medyczny;
- instalacje fotowoltaiczne na obiektach: Szkoła Podstawowa w Turośli, Urząd Gminy Turośl, hydrofornia w Turośli oraz przy oczyszczalni ścieków w Turośli i przy stacji uzdatniania wody w Lemanie,
- rębak BX62R z pompą hydrauliczną,
- waga samochodowa przy PSZOK w Turośli.

Zwiększenia mienia w 2021 r.: (wartość ogółem: 4.164.550,72 zł.)

- przyjęcie do użytkowania budynku Świetlicy Wiejskiej w miejscowości Krusza – 833.783,88 zł.,
- przyjęcie do użytkowania placu zabaw w miejscowości Cieloszka – 56.845,88 zł.,
- przyjęcie do użytkowania siłowni plenerowej w miejscowości Nowa Ruda – 32.736,47 zł.,
- przyjęcie do użytkowania słowni plenerowej przy Świetlicy Wiejskiej w Kruszy – 73.337,02 zł.,
- przyjęcie do użytkowania drogi gminnej nr 170517B Łacha-Łacha – 1.890.991,47 zł.,

- zwiększenie wartości budynku Urzędu Gminy w wyniku montażu bram garażowych – 34.519,00 zł.,
- zakup autobusu szkolnego AUTOSAN , typ AL9 – 707.250,00 zł.,
- zakup ciągnika rolniczego Kubota wraz z przednim TUZ – 177.120,00 zł.,
- zakup przyczepy rolniczej tandemowej T730/1 – 46.740,00 zł.,
- zakup ciągnika rolniczego TYM 273 HST – 92.250,00 zł.,
- przejęcie od Gminy Zbójna działek gruntu o nr 1103 i 1104 obręb Cieciorzy – 218.977,00 zł.

Zmniejszenia w 2021 r.:(ogółem: 105.0656,88 zł.):

- sprzedaż przyczepy FSA D55 – 12.590,20 zł.,
- sprzedaż samochodu strażackiego Star 244 – 85.106,00 zł.,
- sprzedaż agregatu prądotwórczego – 7.320,00 zł.,
- sprzedaż gruntów – 49,68 zł.

Mienie komunalne w całości stanowi własność Gminy Turośl. Gmina nie posiada środków w użytkowaniu wieczystym, wierzytelności, udziałów w spółkach ani akcji. Majątek Gminy Turośl służy w całości zaspokajaniu potrzeb społeczności gminnej.

4.1. Gospodarka mieszkaniowa i gospodarowanie lokalami użytkowymi

Zasób mieszkaniowy gminy Turośl stanowi 14 lokali mieszkalnych z tego dwa lokale w budynku Ośrodka Zdrowia w Lemanie pozostają bez umów najmu ze względu na ich słaby stan techniczny. W 2021 r. Gmina dodatkowo posiada możliwość utworzenia dwóch lokali mieszkalnych w budynku Ośrodka Zdrowia w Turośli na poddaszu tego budynku ale tylko w przypadku gdy zgłosi się konkretny chętny z udokumentowanymi dochodami ponieważ biorąc pod uwagę wysoki standard lokalu i przyjmując powierzchnię około 50 m² jednego mieszkania, czynsz będzie wynosił około 800 zł. W 2022 r. pozostała do wykorzystania tylko powierzchnia lokalu, z której można utworzyć jednego mieszkania ponieważ jedno zostało już utworzone i wynajęte przez najemcę.

Ponadto, Gmina Turośl posiadała w 2021 roku jeden lokal usługowo-mieszkalny, w którym działalność usługową w zakresie farmaceutycznym (punkt apteczny) prowadzi Pani Jadwiga Janocha.

4.2. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy Turośl

Na rok 2021 opracowany został „Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Turośl”. Celem programu było zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy Turośl oraz opieka nad zwierzętami bezdomnymi. Stosownie do art. 11a ust. 2 ustawy, niniejszy program obejmował kwestie:

- 1) zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla bezdomnych zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;

- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt kierowanych do schroniska;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń z udziałem zwierząt.

W roku 2021 Gmina miała zawartą umowę ze Schroniskiem dla Zwierząt Jerzy Kubrak ul. Wesoła 12,18-500 Kolno. Do schroniska w 2021 roku zostało na wniosek Gminy Turośl odesłanych do schroniska 17 sztuk bezdomnych zwierząt na kwotę 32.000,00 zł. Gmina pokrywała również w całości koszty zabiegów kastracji i sterylizacji kotów wolno żyjących, które przeprowadzał na podstawie zleceń udzielonych przez Wójta Gminy Turośl, Gabinet Weterynaryjny Tomasza Sachajko w Turośli. W 2021 r. gmina sfinansowała sterylizację 31 kotów i 24 psów na kwotę 11.500,00 złotych.

Ponadto, na terenie gminy prowadzona była całodobowa opieka weterynaryjna zwierząt, które ucierpiały w wyniku zdarzeń drogowych. Opieka realizowana była przez Przychodnię weterynaryjną TERRA-VET s.c., 18-525 Turośl, ul. Leśna 1, reprezentowaną przez lekarza weterynarii Pana Tomasza Sachajko, z którą Gmina Turośl posiada podpisane porozumienie. W przypadku odebrania zwierzęcia gospodarczego dotychczasowemu właścicielowi w porozumieniu z mieszkańcami lub organizacjami społecznymi działającymi na terenie Gminy, których statutowym celem jest ochrona zwierząt, wskazane zostaje gospodarstwo w celu zapewnienia odpowiedniego dla niego miejsca w gospodarstwie rolnym.

4.3. Opieki nad zabytkami

Urząd Gminy posiada opracowaną Gminną Ewidencję Zabytków. Zawiera ona w swoim rejestrze zawiera trzy cmentarze (rzymsko katolicki w Turośli i Lemanie oraz z I wojny światowej w Kruszy i 58 innych zabytków typu budynki, krzyże, kapliczki, kościoły, dzwonnice, plebanie, strażnice graniczne, młyn wodny, bramy, mur cmentarny, wiatrak koźlak, spichlerz. Na każdy umieszczony w rejestrze obiekt sporządzona jest karta adresowa zabytku.

4.4. Zasoby nieruchomości gruntowych

W 2021 roku nie było nabycia gruntów lecz były tylko zbycia w związku z tym nastąpiły zmiany w obrocie gruntami. Ogółem zostało sprzedanych 0,1107 ha (1107 m²) gruntów tj. działka nr 318/28 w Turośli o powierzchni 0,0239 ha, działka nr 318/39 w miejscowości Turośl o powierzchni 0,0276 ha oraz działka nr 397/1 w miejscowości Łacha o powierzchni 0,0592 ha.

5. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

W 2021 r. zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i ich

zagospodarowanie realizowane było przez firmę **MPO Spółka z.o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok**. Firma ta została wybrana w trybie przetargu nieograniczonego na realizację usług pn. „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Turośl”. Umowa została zawarta na okres jednego roku tj. od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia oraz obowiązków wykonawcy wynikające z realizacji usług zawiera umowa oraz specyfikacja istotnych warunków zamówienia. Firma MPO Sp. z o.o. obsługuje również nieruchomości niezamieszkałe (podmioty prowadzące działalność gospodarczą) na terenie gminy Turośl, które nie zostały objęte systemem gospodarowania odpadami.

Na terenie Gminy Turośl funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany przy budynku Oczyszczalni Ścieków w Turośli, ul. Łąkowa 4, który przyjmuje odpady od mieszkańców gminy Turośl w każdy piątek od godz. 9⁰⁰ do godz. 14⁰⁰.

Do punktu mieszkańcy we własnym zakresie mogą dostarczać nieodpłatnie odpady komunalne takie jak:

- selektywnie zebrane (papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne),
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony z pojazdów o dopuszczalnej masie do 3,5 tony,
- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady budowlane i rozbiórkowe powstające w gospodarstwach domowych w wyniku robót niewymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót do organu architektoniczno-budowlanego,
- odzież i tekstylia..

Natomiast Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych nie przyjmował zmieszanych odpadów komunalnych.

Ponadto, niektóre odpady komunalne nieodpłatnie można było dostarczać do pojemników na zużyte baterie znajdujących się również w sklepach, które prowadzą ich sprzedaż, na poczcie oraz placówkach oświatowych (szkołach podstawowych). Przeterminowane leki mieszkańcy mogą wrzucać do specjalistycznego pojemnika umieszczonego w Aptece w Turośli, ul. Akacyjowa 1, 18-525 Turośl.

W 2021 r. zostały zorganizowane dwie mobilne zbiórki odpadów wielkogabarytowych tzw. „wystawki” w miesiącach: maj, październik. Oprócz tego na terenie Gminy Turośl ustawione są kontenery na odzież i tekstylia.

Systemem gospodarki odpadami gmina objęła tylko nieruchomości zamieszkałe. Właściciele nieruchomości, na której nie zamieszkuje mieszkańcy, a powstają odpady komunalne są zobowiązani zawrzeć stosowną umowę na odbieranie odpadów z firmą, która wpisana jest do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy. Zgodnie ze otrzymaną informacją od firmy MPO Sp. z o.o. liczba właścicieli

nieruchomości niezamieszkałych, od których zostały odebrane odpady komunalne wynosiła: (stan na 31 grudnia 2021 r.) – 37.

Na terenie Gminy Turośl nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady **zmieszane (niesegregowane)** przekazywane były do instalacji – zakładów przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Wszystkie odpady niesegregowane (zmieszane) pochodzące z nieruchomości zamieszkałych objęte systemem gospodarki odpadami na terenie gminy Turośl zostały przekazane do Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii.

Odpady zmieszane z nieruchomości niezamieszkałych (pochodzące z działalności gospodarczej) zostały dostarczone do:

1. Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Suwałkach, ul. Raczkowska 150 A, 16-400 Suwałki;
2. Instalacja komunalna do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Siemianowicach Śląskich, ul. M. Konopnickiej 11, 41-100 Siemianowice Śląskie;
3. ZUOK Stare Lubiejewo, ul. Łomżyńska 11, 07-300 Stare Lubiejewo.

Odpady selektywnie zebrane, tj.:

1. **15 01 01 - opakowania ze papieru i tektury** zostały przekazane do:
  - 1) Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii, 18-413 Miastkowo, który przekazał do:
    - a) Mondi Świecie Spółka Akcyjna – ul. Bydgoska 1, 86-100 Świecie,
    - b) Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe RPM Sp. Z o.o. – ul. Szubianki 8, 63-200 Jarocin.
2. **15 01 06 – zmieszane odpady opakowaniowe** zostały przekazane do Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii, 12-413 Miastkowo
3. **15 01 07 – opakowania ze szkła** zostały przekazane do:
  - 1) Krynicki Recykling S.A. Lubliniec, ul. Klonowa 58, 42-700 Lubliniec ;
  - 2) Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii, 12-413 Miastkowo, który przekazał do:
    - a) KRYNICKI RECYKLING S.A., ul. Iwazkiewicza 48/23, 10-089 Olsztyn, Ostateczny recykler:
      - Zakładu Uzdatniania Słuczki Szklanej, Pełkinie 136A, 37-511 Wólka Pełkińska,
      - Zakład Uzdatniania Słuczki Szklanej w Lublińcu, ul. Klonowa 58, 42-700 Lubliniec,
4. **16 01 03 – zużyte opony** zostały przekazane do Trans Południe Sp. z o.o., Podgrodzie 8B, 39-200 Dębica
5. **17 09 04 – zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu** zostały przekazane do:

- 1) Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii, 12-413 Miastkowo,
  - 2) Instalacja do przetwarzania odpadów z grupy 17, ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok.
6. **20 01 23*** – **urządzenia zawierające freony** zostały przekazane do Polska Korporacja Recyklingu Sp. z o.o., ul. Metalurgiczna 15C, 20-234 Lublin
7. **20 01 35*** – **zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne** zostały przekazane do Polska Korporacja Recyklingu Sp. z o.o., ul. Metalurgiczna 15C, 20-234 Lublin
8. **20 01 36** – **zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne** zostały przekazane do:
- 1) Polska Korporacja Recyklingu Sp. z o.o., ul. Metalurgiczna 15C, 20-234 Lublin,
  - 2) Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii, 18-413 Miastkowo.
9. **20 03 07** - **odpady wielkogabarytowe** zostały przekazane do:
- 1) Instalacja do przetwarzania odpadów MPO Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok,
  - 2) Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii, 18-**413 Miastkowo**

W 2021 roku nie realizowano żadnych innych potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2021 r. poz. 888, poz. 1648, poz. 2151) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Łączna kwota poniesionych kosztów w 2021 roku – 1 027 559,37 złotych z czego:

- 1) Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych: 960 204,59 zł tj:
  - a) odbiór i zagospodarowanie zmieszanych odpadów: 662 142,19 zł
  - b) odbiór i zagospodarowanie selektywnie zebranych odpadów: 298 062,40 zł
- 2) Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Turośli: 6 556,11 zł
- 3) Obsługa, wynagrodzenie, programy komputerowe, art. biurowe itp.: 60 798,67 zł

I. Dane o mieszkańcach:

- 1) Liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31.12.2021 r. – **5 139 osób**

- 2) Liczba mieszkańców zamieszkałych na terenie Gminy Turośl na koniec 2021 r., zgodnie z złożoną deklaracją – 3 767 osób.
- 3) Po weryfikacji dokumentów, z deklaracji wynika że 1 372 osób zameldowanych nie zamieszkuje na terenie Gminy Turośl.
- 4) Systemem objęto 3 767 osób, z których właściciele nieruchomości złożyli 1 158 deklaracji (na koniec 2021 r.) z których wynika, że:
  - 1136 nieruchomości - zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów komunalnych (tj. 3 727 osób),
  - 22 nieruchomości - z własnej woli (złożone oświadczenie) nie segreguje odpadów komunalnych i przyjęło do opłaty podwyższoną stawkę opłaty (tj. 40 osób).
- 5) Na podstawie comiesięcznych danych z ewidencji ludności i z USC o urodzeniach, zgonach, osobach zameldowanych, wymeldowanych oraz zawartych związkach małżeńskich wzywano 93 właścicieli nieruchomości w celu weryfikacji danych zawartych w złożonej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- 6) Na podstawie informacji z referatu finansowego wydziału wymiaru podatku i opłat otrzymanej z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kolnie o zakończonych budowach budynków mieszkalnych na terenie gminy Turośl wezwano 5 właścicieli budynków w celu ustalenia faktu zamieszkania bądź nie zamieszkania nieruchomości.
- 7) Różnica pomiędzy ilością osób zameldowanych a zamieszkałych weryfikowana była na podstawie: informacji o zmianach przekazywanych przez ewidencję ludności i USC, telefony (których nie ewidencjonowano), informacje przekazywane przez sołtysów, z OPS w Turośli oraz informacji mieszkańców głównie o wyjazdach np. za pracą do większych miast lub za granicę, do szkół średnich i pobycie w bursie, na studia wyższe i pobycie w akademiku lub tzw. „stancjach”.

II. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

W 2021 roku właściciele nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. W toku weryfikacji udokumentowania w formie umowy korzystania z usług odbioru i zagospodarowania odpadów stwierdzono, że z firmą MPO Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok **zostały zawarte 37 umowy** (na koniec 2021 roku).

W roku 2021 na terenie Gminy Turośl nie było prowadzone żadne postępowanie zmierzające do wydania decyzji administracyjnych wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

III. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

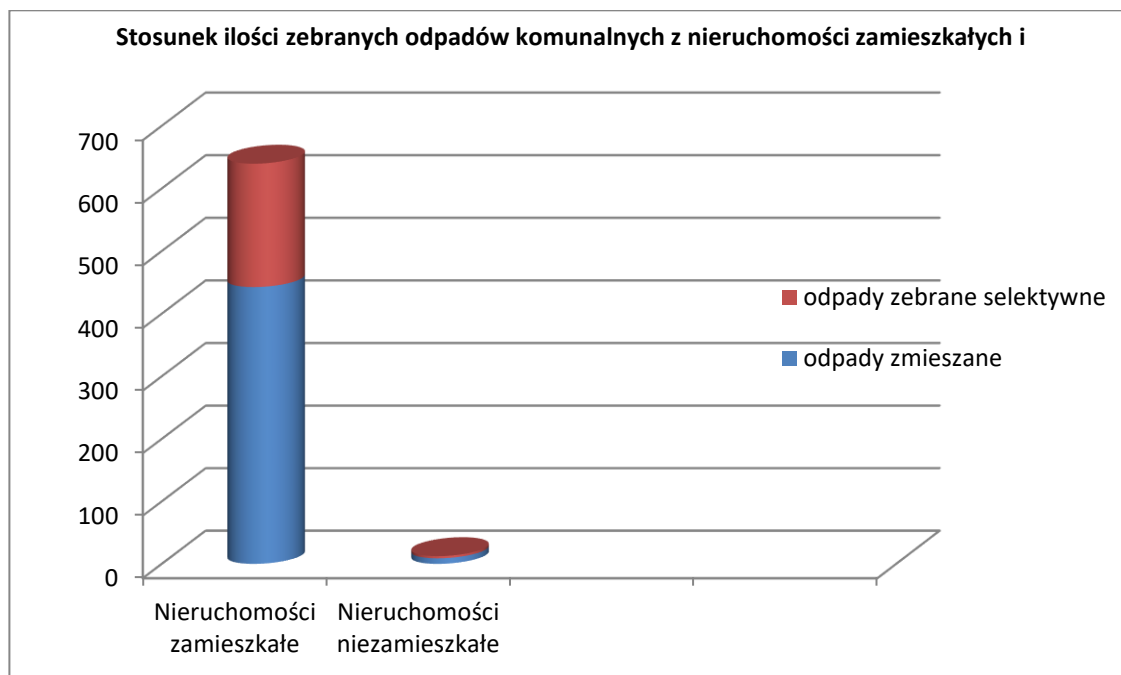
W 2021 r. na terenie gminy Turośl wytworzono następującą ilość odpadów komunalnych:

L.p.	Rodzaj odpadów	Kod odpadu	Ilość odebranych odpadów komunalnych w [Mg]
1.	Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	0,4000
2.	Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	61,1300
3.	Opakowania ze szkła	15 01 07	74,2700
4.	Zużyte opony	16 01 03	1,2200
5.	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	17 09 04	13,4000
6.	Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	0,1800
7.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 35*	0,4400
8.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36	0,8000
9.	Niesegregowane odpady komunalne (zmieszane)	20 03 01	451,4800
6.	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	48,6200
7.	RAZEM	-	651,9300

Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w **gminie Turośl** w roku 2021 wynosi – **651,9300 Mg**.

Łączna masa odebranych odpadów komunalnymi przez **gminę Turośl** w roku 2021 wynosi – **639,5400 Mg**.

IV. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

- 1) Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wynosi 0%.
- 2) Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wynosi 16,56%.
- 3) Masa odpadów uzyskanych z odzysku z selektywnej zbiórki odpadów – 67,9219 Mg:
  - 15 01 01 – opakowania z papieru i tektury – 0,3656 Mg
  - 15 01 07 – opakowania ze szkła – 64,1063 Mg
  - 15 01 07 – opakowania ze szkła – 3,4500 Mg
- 4) Masa odpadów wyselekcjonowanych z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 – 9,3915 Mg:
  - 15 01 01 – opakowania z papieru i tektury – 2,4697 Mg
  - 15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych – 3,0360 Mg
  - 15 01 04 – opakowania z metali – 2,6552 Mg
  - 15 01 05 – opakowania wielomateriałowe – 0,0885 Mg
  - 15 01 07 – opakowania ze szkła – 0,4425 Mg
  - 19 12 01 – papier i tektura – 0,3983 Mg
  - 19 12 02 – metale żelazne – 0,2213 Mg
  - 19 12 04 – tworzywa sztuczne – 0,0600 Mg
  - 19 12 07 – drewno – 0,0200 Mg
- 5) Masa odpadów wyselekcjonowanych z zmieszanych opakowaniowych odpadów komunalnych o kodzie 15 01 06 – 26,0250 Mg:
  - 15 01 01 – opakowania z papieru i tektury – 2,6343 Mg
  - 15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych – 16,5574 Mg

- 15 01 04 – opakowania z metali – 4,4618 Mg
  - 15 01 05 – opakowania wielomateriałowe – 1,1552 Mg
  - 15 01 07 – opakowania ze szkła – 0,5073 Mg
  - 19 12 01 – papier i tektura – 0,6112 Mg
  - 19 12 02 – metale żelazne – 0,0978 Mg
- 6) Masa odpadów wyselekcjonowanych z odpadów wielkogabarytowych o kodzie 20 03 07 – 2,4215 Mg:
- 19 12 02 – metale żelazne – 0,5778 Mg
  - 19 12 07 – drewno – 1,8437 Mg
- 7) Składowanie odpadów z 20 03 01 (niesegregowanych odpadów) – metoda D13 – 0,3002 Mg
- 19 12 12 – 0,0734 – powstała w BM recykling Sp. z o.o. , ul. Konopnickiej 11, 41-100 Siemianowice Śląskie. Odpad trafił: Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., ul. Jana Pawła II 10, 41-902 Bytom
  - 19 12 12 – 0,2268 – powstała w BM recykling Sp. z o.o. ul. Konopnickiej 11, 41-100 Siemianowice Śląskie. Odpad trafił: Składowisko Sobreko, Sobuczyna, ul. Konwaliowa 1/713383, 42-263 Sobuczyna
- 8) Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych:
- za 2020 rok – 1,48 %
  - za 2021 rok – 0,05 %

V. Stawki oraz opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.

- 1) Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 roku uległy zmianie i kształtowały się następująco:
- segregowane - **25 zł** od osoby zamieszkałej na terenie gminy,
  - niesegregowane (zmieszane) - **50 zł** od osoby zamieszkałej na terenie gminy.
  - zwolnienie z części opłaty właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku – **1zł** na miesiąc za jednego mieszkańca.
- 2) Finasowanie systemu gospodarki odpadami:
- a) Należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 1 139 491,00 zł.,
  - b) Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 1 085 831,23 zł.,
  - c) Zaległości na dzień 31.12.2021 r. – 60 975,87 zł (w tym z ubiegłych lat – 13 099,17 zł)
  - d) Nadpłaty na dzień 31.12.2021 r. – 15 479,85 zł

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłane są upomnienia oraz tytuły wykonawcze kierowane do Urzędu Skarbowego w Kolnie. W 2021 r. wystawiono 91 upomnień. W 2021 r. Urząd Skarbowy ściągnął należności za wcześniej wystawione

tytuły wykonawcze w kwocie: 716,89 zł. Tytuły wykonawcze za 2021 r. wystawiono 03.01.2022 r. dla 6 właścicieli nieruchomości na łączną kwotę: 11 570,00 zł, kwota odsetek wynosiła 582 zł, z których to Urząd Skarbowy w 2022 r. ściągnął należności na poczet Gminy w kwocie 1 933,50 zł.

VI. Wyposażenie mieszkańców w pojemniki i worki.

W przypadku powstania nowej nieruchomości na terenie gminy Turośl mieszkańcy na własny koszt wyposażają posesję w pojemniki do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych. W ramach systemu gospodarowania odpadami, mieszkańcom gminy Turośl worki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych były dostarczane na wymianę zgodnie z umową przez firmę MPO Białystok, ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok. Worki do selektywnej zbiórki odpadów dostępne były również na bieżąco dla mieszkańców gminy w Urzędzie Gminy Turośl w pok. nr 8. oraz w PSZOK –u.

VII. Podsumowanie i wnioski.

Gmina zobowiązana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2021 r. poz. 888, poz. 1648, poz. 2151), sporządzono niniejsze opracowanie, które pokrywa się z informacjami: protokołami (raportami) miesięcznymi wykonania usług, kartami przekazania odpadów oraz sprawozdaniami podmiotu odbierającego odpady komunalne tj. firmy MPO Sp. z o.o. odbierającej odpady komunalne z terenu gminy Turośl.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Turośl na kolejne lata jest zwiększenie nacisku na selektywną zbiórkę odpadów komunalnych oraz uświadamianie i edukacja mieszkańców Gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych dla osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

6. INFRASTRUKTURA

6.1. Wodociągowa

Urząd Gminy Turośl prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę na podstawie pozwolenia wodnoprawnego Decyzja nr BŚ. 6223-12/09 z dnia 16.12.2009 r. Starosty Kolneńskiego, pozwolenia wodnoprawnego Decyzja nr BŚ. 6341.4.2015 z dnia 16.02.2015 r. Starosty Kolneńskiego zmieniona Decyzją Nr BŚ. 6341.3.2016 r. z dnia 02.03.2016 r. Starosty Kolneńskiego i pozwolenia wodnoprawnego Decyzja nr BŚ. 6341.5.2015 z dnia 04.03.2015 r. Starosty Kolneńskiego.

Obszarem działania w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę są miejscowości: Turośl, Łacha, Zimna, Lemana, Ksebki, Wanacja, Nowa Ruda i częściowo Potasie. Mieszkańcy gminy Turośl zaopatrywani są w wodę z wodociągu wiejskiego w miejscowości Turośl oraz z wodociągu wiejskiego w miejscowości Lemana. Strefa wodociągu Turośl obejmuje miejscowość Turośl i częściowo Potasie, natomiast strefa

wodociągu Leman obejmuje miejscowości Leman, Ksebki, Zimna, Łacha, Wanacja i Nowa Ruda.

Na koniec 2021 roku długość czynnej sieci wodociągowej wynosiła 135,54 km, natomiast ilość wykonanych przyłączy wodociągowych wynosiła 594 sztuk. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę wyniosła ogółem 2 939 osób.

Obszar zaopatrzenia w wodę:

1) wodociąg w miejscowości Turośl i Potasie:

- wielkość produkcji wody za 2020 r.	- 43 461 m ³ ,
- liczba ludności zaopatrywanej w wodę	- 616 osób,
- jakość wody, sposób jej uzdatniania i dezynfekcji	- woda nie jest uzdatniana

2) wodociąg w miejscowości Leman:

- wielkość produkcji wody za 2020 r.	- 138 664 m ³ ,
- liczba ludności zaopatrywanej w wodę	- 2 247 osób,
- jakość wody, sposób jej uzdatniania i dezynfekcji	- napowietrzanie, filtracja, odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja podchlorynem sodu wg. Potrzeb

W 2021 r. w zakresie infrastruktury wodociągowej została rozpoczęta realizacja inwestycji pn. „ Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej Turośl – Cieloszka – Nowa Ruda w gminie Turośl”. W ramach zakresu rzeczowego przewiduje się wykonanie około 2300 mb sieci wodociągowej.

6.2. Kanalizacyjna

Na terenie Gminy Turośl funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków w Turośli, która została oddana do użytku w 2005 roku. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z osadem czynnym o przepustowości 100 m³ na dobę. Obecnie jest w pełni wykorzystana.

Nieczystości płynne do oczyszczalni z miejscowości Turośl są dostarczane siecią kanalizacyjną tylko z miejscowości Turośl, natomiast z pozostałych miejscowości na terenie gminy są dowożone wozem asenizacyjnym do oczyszczalni w Turośli. Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2021 r. wyniosła 11,00 km., natomiast ilość wykonanych przyłączy wyniosła 196 szt.

Ogółem w 2021 roku w oczyszczalni ścieków w Turośli zostało oczyszczonych około 27 216 m³ ścieków surowych.

6.3. Drogowa

Przez teren gminy Turośl nie przebiega żadna droga krajowa. Drogi przebiegające przez teren gminy, to:

- droga wojewódzka nr 647 Stawiski – Dęby (10,91 km długości),
- sieć dziewięciu odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 54,70 km,
- sieć dróg gminnych o łącznej długości około 186,51 km, w tym 71,97 km drogi twarde (asfaltowe).

Gmina Turośl posiada bezpośrednie połączenie autobusowe z następującymi miejscowościami:

- Kolno,
- Łomża,
- Olsztyn,
- Szczytno

W 2021 r. ramach infrastruktury drogowej prowadzone były następujące inwestycje:

- 1) zakończono zadanie pn. „**Rozbudowa drogi gminnej nr 170517B Łacha-Łacha w km 0+000 + 1+855** Zadanie zostało wykonane przez BIK-PROJEKT Spółka z o.o., 18-400 Łomża ul. Poligonowa 32.

Rozbudowano drogę o parametrach:

- długość drogi 1855 mb,
- korona drogi 6,5 m i 5,0 m,
- szerokość jezdni bitumicznej 5,00 m i 3,5 m,
- szerokość poboczy od 0,75 m do 1,50 m.

- 1) Zakończono inwestycję pn. „**Remont drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Cieciorzy, działka 293 w km 0+000 – 0+950.** Zadanie zostało

wykonane przy współudziale finansowym środków własnych Nadleśnictwa Nowogród, które pokryło koszty kruszywa nawiezonego na drogę. Gmina Turośl systemem gospodarczym dokonała wszelkich prac związanych z remontem tej drogi.

Oprócz tego, na inne drogi gminne, w miarę zachodzących potrzeb dowożony był żużel i żwir tj. mieszanka kruszywa naturalnego, w celu bieżących napraw i remontów dróg poprzez uzupełnienie dziur i wyrw.

7. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Gmina Turośl nie posiada planu zagospodarowania przestrzennego. Warunki zabudowy są wydawane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i decyzji celu publicznego.

W 2021 r. wpłynęły 74 wnioski o ustalenie warunków zabudowy, z czego wydano 63 decyzje, 2 postępowania zostały umorzone na wniosek inwestora, 2 wnioski zostały nierozpatrzone z powodu niezpełnienia braków formalnych, 4 decyzje przeniesiono, 1 decyzję zmieniono oraz udzielono dwie odpowiedzi na temat warunków zabudowy.

Wdane decyzje o warunkach zabudowy dotyczyły:

- zabudowy zagrodowej – 46 szt.
- zabudowy usługowej – 1 szt.
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 9 szt.
- infrastruktury technicznej – 5 szt.
- rekreacji indywidualnej – 2 szt..

Wpłynęły 3 wnioski o ustalenie lokalizacji celu publicznego i wydano 3 decyzje w tej sprawie. Wydano 82 zaświadczeń o przeznaczeniu działek w planie zagospodarowania przestrzennego. W 2021 r. wydano również 13 postanowień opiniujących wstępny projekt podziału nieruchomości.

Oprócz tego **z zakresu ochrony środowiska**, wydano 12 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz 4 informacje.

Decyzje środowiskowe dotyczyły:

1. Prowadzenia hodowli krów mlecznych w gospodarstwie rolnym o obsadzie całościowej do 52,55 DJP, w tym realizacji inwestycji polegającej na budowie budynku inwentarskiego — obory stanowiskowej uwięziowej o obsadzie docelowej do 47,5 DJP, wraz z podrusztowym zbiornikiem na gnojowicę o poj. 1000 m³ oraz niezbędnej infrastruktury i szczelnym zbiornikiem na ścieki socjalne o poj. 10 m³ w miejscowości Cieloszka.
2. Modernizacji gospodarstwa (zakup maszyn rolniczych) oraz zwiększenie obsady bydła do docelowej obsady 70 DJP w obrębie gospodarstwa rolnego w miejscowości Cieloszka.
3. Budowy budynku inwentarskiego w celu zwiększenie obsady w gospodarstwie z 39 DJP (w systemie bezściółowym) do 111 DJP (w systemie bezściółowym) wraz z wewnętrznym zbiornikiem na płynne odchody zwierzęce o pojemności 792 m³ w miejscowości Cieloszka.
4. Budowy farmy fotowoltaicznej w miejscowości Łacha.
5. Budowy budynku inwentarskiego obory o planowanej obsadzie do 60 DJP w systemie chowu bezściółowego wraz ze zbiornikami podrusztowymi na gnojowicę o

pojemności do 2000 m³ oraz budowy zewnętrznego bezodpływowego zbiornika na ścieki sanitarne o pojemności do 10 m³ we wsi Popiołki.

6. Budowy instalacji fotowoltaicznej w miejscowości Ksebki.
7. Budowy instalacji fotowoltaicznej w miejscowości Ksebki.
8. Budowy instalacji fotowoltaicznej w miejscowości Ksebki.
9. Budowy budynku inwentarskiego o obsadzie maks. 60 DJP w miejscowości Wanacja. Łączna planowana maks. obsada w gospodarstwie – 89,2 DJP (zwiększenie o 32 DJP).
10. Prowadzeniu hodowli zwierząt (bydła mlecznego) w gospodarstwie rolnym o obsadzie całościowej do 208 DJP, w tym realizacja inwestycji polegającej na rozbudowie budynku inwentarskiego – obory dla bydła mlecznego utrzymanego w systemie wolnostanowiskowym rusztowym i na głębokiej ściółce o obsadzie docelowej do 98 DJP wraz z wewnętrznym zbiornikiem na płynne odchody zwierzęce (gnojowicę) o poj. 1000 m³ w miejscowości Cieloszka.
11. Przebudowy z rozbudową drogi gminnej nr 104428B i nr 104429B w miejscowości Cieciorzy na odcinku o długości ok. 2002 m.
12. Rozbudowy drogi gminnej nr 170506B Nowa Ruda – Nowa Ruda w km 0+000 – 1+050.

Ponadto, w zakresie ochrony środowiska zrealizowano zadanie pn. „**Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Turośl**”. W ramach tego zadania zebrano od 19 mieszkańców gminy Turośl, przetransportowano i unieszkodliwiono wyroby zawierające azbest w ilości **64,900 Mg**. Było ono dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, a zadanie zostało wykonane przez Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. ul. Akademicka 22, 18-400 Łomża.

8. POSIADANE PLANY I PROGRAMY

1. Strategia Rozwoju Gminy Turośl do 2025 roku – uchwała Nr XII/58/16 Rady Gminy Turośl z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Turośl do 2025 roku.
2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Turośl na lata 2017 – 2025 – uchwała Nr XX/104/17 Rady Gminy Turośl z dnia 29 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Turośl na lata 2017-2025.
3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Turośl na lata 2007 – 2032 – uchwała Rady Gminy Turośl Nr VI/24/07 Rady Gminy Turośl z dnia 27 kwietnia 2007 roku w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Turośl na lata 2007 – 2032”.
4. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Turośl na lata 2017-2023 – uchwała Nr XXIX/152/18 Rady Gminy Turośl z dnia 23 marca 2018 roku zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego programu rewitalizacji dla Gminy Turośl.
5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie dla Gminy Turośl na lata 2017-2025 – uchwała Nr XXI/101/17 Rady Gminy Turośl z dnia 20 lutego 2017 roku w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania

Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Turośl na lata 2017 – 2025”.

6. Program Wspierania Rodziny w Gminie Turośl na lata 2017-2019 – uchwała Nr XXI/99/17 Rady Gminy Turośl z dnia 20 lutego 2017 roku w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Turośl na lata 2017-2019.

9. REALIZACJA UCHWAŁ

Rada Gminy Turośl przyjęła do realizacji w 2021 roku:

- 10 uchwał podjętych na sesjach Rady Gminy Turośl w 2020 roku:
  - 1 uchwałę podjętą na sesji Rady Gminy Turośl w dniu 30 marca 2020 roku,
  - 5 uchwał podjętych na sesji Rady Gminy Turośl w dniu 30 listopada 2020 roku,
  - 2 uchwały podjęte na sesji Rady Gminy Turośl w dniu 29 grudnia 2020 rokuoraz
- 37 uchwał podjętych na 5 sesjach w 2021 roku.

1. **Uchwała Nr X/76/20 Rady Gminy Turośl z dnia 30 marca 2020 roku w sprawie nie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołectkiego w 2021 roku –**

Temat związany z funduszem sołectkim na 2021 rok był diskutowany na wspólnym posiedzeniu Komisji Rady w dniu 19 marca 2020 roku. Rada Gminy Turośl uchwałą podjętą na X Sesji Rady Gminy Turośl w dniu 30 marca 2020 roku większością głosów zdecydowała o niewyodrębnieniu funduszu sołectkiego na 2021 rok.

2. **Uchwała Nr XIII/96/20 Rady Gminy Turośl z dnia 30 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Turośl na rok 2021” –**

Informację z realizacji zadań „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii za 2021 rok” przedstawia Załącznik Nr 1 do niniejszego sprawozdania.

3. **Uchwała Nr XIII/97/20 Rady Gminy Turośl z dnia 30 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia Programu współpracy gminy Turośl z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok –**

W 2021 roku nie zlecono zadań publicznych o charakterze lokalnym dla organizacji pożytku publicznego oraz dla innych podmiotów w rozumieniu postanowień ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie – gdyż nie zachodziła taka potrzeba.

4. **Uchwała Nr XIII/99/20 Rady Gminy Turośl z dnia 30 listopada 2020 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki takiej opłaty –**

Rada Gminy Turośl ustaliła stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które zaczęły obowiązywać od dnia 1 stycznia 2021 roku w wysokości 25,00 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość oraz 50,00 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość jeśli odpady

komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny. Zastosowano również zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady w przydomowym kompostowniku w wysokości 1 zł miesięcznie za jednego mieszkańca. Ustalono również ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Temat związany z podwyżką opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi omawiany był na wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy z dnia 25 listopada 2020 roku. Podwyżka opłaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych była konieczna i nieunikniona w związku z zwiększonymi kosztami funkcjonowania systemu.

5. Uchwała Nr XIII/102/20 Rady Gminy Turośl z dnia 30 listopada 2020 roku w sprawie uchwalenia planu pracy Rady Gminy Turośl na 2021 rok –

Rada Gminy w dniu 30 listopada 2020 roku uchwaliła plan pracy na 2021 rok. Zaplanowano 4 posiedzenia sesji Rady Gminy. Plan pracy zawierał tematykę i termin sesji oraz osoby odpowiedzialne za przygotowanie materiałów.

W 2021 roku Rada Gminy odbyła 5 posiedzeń sesji, realizując tematy zawarte w planie pracy.

6. Uchwała Nr XIII/103/20 Rady Gminy Turośl z dnia 30 listopada 2020 roku w sprawie zatwierdzenia planów pracy stałych Komisji Rady Gminy Turośl na 2021 rok –

Rada Gminy w dniu 30 listopada 2020 roku zatwierdziła plan pracy stałych Komisji Rady na 2021 rok:

- Rewizyjnej – 2 posiedzenia;
- Skarg, Wniosków i Petycji - 2 posiedzenia;
- Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego i Budżetu – 2 posiedzenia;
- Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych – 2 posiedzenia.

Plan pracy zawierał tematykę i terminy posiedzeń, z możliwością zwołania ich również w miarę potrzeb.

W 2021 roku komisje:

- Rewizyjna – odbyła 3 posiedzenia,
  - Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego i Budżetu – odbyła 3 posiedzenia,
  - Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych – odbyła 3 posiedzenia,
  - Skarg, Wniosków i Petycji – odbyła 7 posiedzeń,
- realizując tematy zawarte w planie pracy.*

7. Uchwała Nr XIV/106/20 Rady Gminy Turośl z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Turośl na lata 2021-2027 –

Przyjęte na 2021 r. wartości planowanych dochodów w kwocie 30.245.736,00 zł były niższe o 14%, natomiast wydatki w wysokości 32.598.068,00 zł były niższe o 9% od przewidywanego wykonania roku 2020. Wynikało to z faktu, iż w roku 2020 było realizowanych szereg zadań inwestycyjnych na które wpłynęły środki dotacji lub unijne. Ponadto wpłynęły środki z rządowego funduszu inwestycji lokalnych lub z Funduszu Dróg Samorządowych. Deficyt budżetu gminy w wysokości

2.352.332,00 zł został pokryty przychodami z wolnych środków. Regionalna Izba Obrachunkowa Uchwałą Nr II-00311-20/20 z dnia 25 listopada 2020 roku oraz stałe Komisje Rady Gminy na wspólnym posiedzeniu w dniu 25 listopada 2020 roku pozytywnie zaopiniowały projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Turośl na lata 2021-2027.

8. Uchwała Nr XIV/107/20 Rady Gminy Turośl z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Turośl na rok 2021 –

Rada Gminy uchwaliła dochody i wydatki budżetowe na 2021 rok. Regionalna Izba Obrachunkowa Uchwałą Nr II-00310-20/20 z dnia 25 listopada 2020 roku oraz stałe Komisje Rady Gminy na wspólnym posiedzeniu w dniu 25 listopada 2020 roku pozytywnie zaopiniowały projekt budżetu Gminy Turośl na 2021 roku. Budżet Gminy realizowany był przez Wójta Gminy zgodnie z uchwałą budżetową. Przestrzegano dyscypliny i założeń budżetowych.

Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za 2021 rok jako oddzielny dokument zostanie przedstawiony na Sesji Rady przez Wójta Gminy do dnia 30 czerwca 2022 roku.

9. Uchwała Nr XV/108/21 Rady Gminy Turośl z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Turośl na 2021 rok –

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Turośl w 2021 roku realizowany był na bieżąco. W ramach programu podejmowane były działania informacyjne w sposób zwyczajowo przyjęty (ogłoszenia na BIP, ogłoszenia na tablicy ogłoszeń znajdującej się w Urzędzie Gminy) mające na celu przekazanie informacji o zagubionych i znalezionych zwierzętach.

Urząd Gminy w ramach programu przyjmował zgłoszenia o przebywaniu bezdomnego zwierzęcia, prowadził bieżący monitoring terenu w zakresie wystąpienia bezdomnych zwierząt (pozostających bez opieki). Urząd Gminy prowadzi rejestr interwencji w zakresie występowania bezdomnych zwierząt.

W 2021 roku w ramach programu:

- a) przekazano do schroniska dla zwierząt: Jerzy Kubrak, ul. Wesoła 12, 18-500 Kolno 22 szt. psów (łącznie kwota za odłowienie i utrzymanie miejsca w schronisku to 43 327,0 zł);
- b) dokonano dofinansowania do sterylizacji 24 szt. psów i suk (na kwotę 5 250,00 zł) oraz 31 szt. kotów (na kwotę 6200 zł). Łącznie Gmina dofinansowała do sterylizacji 11 450,0 zł.

Wszystkie zgłaszane do Urzędu Gminy bezpańskie psy, zwłaszcza te niebezpieczne są w trybie natychmiastowym zabierane do schroniska. Zgłaszający się mieszkańcy z potrzebą sterylizacji swoich zwierząt są w dniu zgłoszenia wyposażeni w zlecenie i mogą udać się do gabinetu weterynaryjnego na zabieg.

10. Uchwała Nr XV/109/21 Rady Gminy Turośl z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie wyrażenia zgody na przejęcie przez Gminę Turośl mienia Gminy Zbójna w związku ze zmianą granic –

Rada Gminy Turośl w dniu 23 marca 2021 roku wyraziła zgodę na przejęcie przez Gminę Turośl mienia Gminy Zbójna poprzez włączenie do dotychczasowego obszaru gminy Turośl działek stanowiących własność Gminy Zbójna. Zmianę granic gmin reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2020 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statutu miast, zmiany nazwy gminy oraz siedziby władz gminy. Przejęcie mienia między Gminą Turośl i Gminą Zbójna było konieczne w celu doprowadzenia zgodności stanu faktycznego ze stanem prawnym.

11. Uchwała Nr XV/110/21 Rady Gminy Turośl z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie ustalenia maksymalnych kwot dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli oraz form i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane w 2021 roku –

W dniu 23 marca 2021 roku Rada Gminy Turośl podejmując uchwałę określiła formy oraz specjalności dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, na które to środki w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli wyodrębniono w budżecie. Określono również maksymalną kwotę dofinansowania wynoszącą 1000 zł.

W 2021 roku wykorzystane środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli wynosiły:

- w Szkole podstawowej w Turośli – 14.550,67 zł,*
- w Szkole podstawowej w Ptakach – 871,00 zł,*
- w Szkole podstawowej w Łasze – 2.447,16 zł,*
- w Szkole podstawowej w Lemanie – 1.170,00 zł,*
- w Szkole podstawowej w Ksebkach – 1.695,50 zł.*

12. Uchwała Nr XV/111/21 Rady Gminy Turośl z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 rok oraz przedstawienia wykazu potrzeb związanych z realizacją zadań –

Rada Gminy na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej przyjęła sprawozdanie Wójta Gminy z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i przedstawienia potrzeb w tym zakresie składane corocznie do 31 marca każdego roku. Ponieważ zadania z zakresu wspierania rodziny realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej, sprawozdanie za każdy rok składa Radzie Gminy Kierownik OPS.

13. Uchwała Nr XV/112/21 Rady Gminy Turośl z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Gminy Turośl na lata 2021-2023 –

Opracowanie Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Gminy Turośl opracowany został zgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Na terenie Gminy nie działa przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne a obowiązki wynikające z ustawy realizuje Gmina. Przyjęty przez Radę Gminy plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych uwzględnia

potrzeby Gminy Turośl w zakresie budowy nowych, modernizacji i remontów istniejących urządzeń na terenie gminy Turośl. Opracowany i przyjęty plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych był niezbędnym przy składaniu wniosku o zatwierdzenie taryfy zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków przez organ regulacyjny tj. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

- 14. Uchwała Nr XVI/113/21 Rady Gminy Turośl z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie rozpatrzenia petycji w interesie publicznym w zakresie podjęcia uchwały Rady Gminy Turośl dotyczącej uznania za zasadne i nieodzowne by Rząd RP uzyskał gwarancję ze strony producentów szczepionek w razie wystąpienia powikłań poszczepiennych –**

Rada Gminy Turośl w dniu 23 marca 2021 roku podjęła uchwałę, w której nie uwzględniła petycji Pana Piotra Rakowskiego z dnia 11 grudnia 2020 roku. Uzasadnienie zajętego stanowiska zawierał załącznik do podjętej uchwały. Rada Gminy przyjmując uchwałę przyjęła ustalenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji z dnia 29 grudnia 2020 roku za własne.

- 15. Uchwała Nr XVI/114/21 Rady Gminy Turośl z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie uchwalenia przez Radę Gminy Turośl uchwały „W obronie prawdy, godności i wolności człowieka” –**

Rada Gminy Turośl w dniu 23 marca 2021 roku podjęła uchwałę, w której nie uwzględniła petycji wniesionej przez Tymczasową Radę Stanu Narodu Polskiego Społecznego Komitetu Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 2020 roku. Uzasadnienie zajętego stanowiska zawierał załącznik do podjętej uchwały. Rada Gminy przyjmując uchwałę przyjęła ustalenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji z dnia 29 grudnia 2020 roku za własne.

- 16. Uchwała Nr XVI/115/21 Rady Gminy Turośl z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie rozpatrzenia petycji w interesie publicznym w zakresie podjęcia uchwały Rady Gminy Turośl dotyczącej zakazu użycia szczepionki otrzymanej metodą manipulacji genetycznej –**

Rada Gminy Turośl w dniu 23 marca 2021 roku podjęła uchwałę, w której nie uwzględniła petycji wniesionej przez Stowarzyszenie Polska Wolna od GMO z dnia 5 stycznia 2021 roku uzupełnionej pismem z dnia 16 stycznia 2021 roku. Uzasadnienie zajętego stanowiska zawierał załącznik do podjętej uchwały. Rada Gminy przyjmując uchwałę przyjęła ustalenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji z dnia 12 lutego 2021 roku za własne.

- 17. Uchwała Nr XVI/119/21 Rady Gminy Turośl z dnia 16 czerwca 2021 roku w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gm. Turośl na lata 2021-2025 i zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład tego zasobu –**

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem i zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład tego zasobu przyjmowany jest raz na okres pięciu lat, i ma na celu uregulowanie wszystkich spraw związanych z gospodarowaniem zasobem mieszkaniowym Gminy Turośl. Program określa wysokości czynszu, stawek oraz formy w jakich zawierane są umowy na najem

lokali. Przyjęty przez Radę Gminy wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gm. Turośl na 2021-2025 i zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład tego zasobu realizowany jest na bieżącą w zależności od potrzeb.

18. Uchwała Nr XVII/120/21 Rady Gminy Turośl z dnia 16 czerwca 2021 roku w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych –

Rada Gminy Turośl po otrzymaniu pozytywnej opinii Zarządu Powiatu Kolneńskiego (Uchwała 68/331/21 z dnia 15 kwietnia 2021 r.) postanowiła zaliczyć drogę położoną na nieruchomości oznaczonych jako działki nr 272 i 276 obręb Cieloszka o pow. 0,92 ha oraz nr 2 obręb Krusza o pow. 0,13 ha do kategorii dróg gminnych.

19. Uchwała Nr XVII/121/21 Rady Gminy Turośl z dnia 16 czerwca 2021 roku w sprawie przekazania skargi Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Białymstoku wraz z odpowiedzią na skargę –

Rada Gminy Turośl przekazała Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Białymstoku skargę z dnia 18 maja 2021 r. Prokuratora Rejonowego w Kolnie na uchwałę Rady Gminy Turośl Nr IV/34/19 z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Turośl wraz z jej odpowiedzią, wnosząc o oddalenie skargi w całości.

20. Uchwała Nr XVII/122/21 Rady Gminy Turośl z dnia 16 czerwca 2021 roku w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej wyrażenia opinii w sprawie przeprowadzenia Referendum Ludowego –

Rada Gminy Turośl w dniu 16 czerwca 2021 roku podjęła uchwałę, w której nie uwzględniła petycji Pani Teresy Garland z dnia 19 lutego 2021 roku dotyczącej wyrażenia opinii w sprawie przeprowadzenia Referendum Ludowego. Uzasadnienie zajętego stanowiska zawierał załącznik do podjętej uchwały. Rada Gminy przyjmując uchwałę przyjęła ustalenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji z dnia 14 maja 2021 roku za własne.

21. Uchwała Nr XVII/123/21 Rady Gminy Turośl z dnia 16 czerwca 2021 roku w sprawie rozpatrzenia petycji o poparcie Rządu Tymczasowej Rady Stanu Narodu Polskiego Społecznego Komitetu Konstytucyjnego –

Rada Gminy Turośl w dniu 16 czerwca 2021 roku podjęła uchwałę, w której nie uwzględniła petycji wniesionej przez Panią Teresę Garland z dnia 1 marca 2021 roku o poparcie Rządu Tymczasowej Rady Stanu Narodu Polskiego Społecznego Komitetu Konstytucyjnego. Uzasadnienie zajętego stanowiska zawierał załącznik do podjętej uchwały. Rada Gminy przyjmując uchwałę przyjęła ustalenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji z dnia 14 maja 2021 roku za własne.

22. Uchwała Nr XVII/124/21 Rady Gminy Turośl z dnia 16 czerwca 2021 roku w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Turośl wotum zaufania –

W dniu 16 czerwca 2021 roku na XVI Sesji Rady Gminy Turośl, po zakończonej debacie nad raportem o stanie gminy za 2020 rok, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym Rada Gminy Turośl przeprowadziła głosowanie uchwały, w której postanowiła udzielić wotum zaufania Wójtowi Gminy Turośl.

23. Uchwała Nr XVI/125/21 Rady Gminy Turośl z dnia 16 czerwca 2021 roku w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2020 rok –

Zarządzeniem Nr 183/21 Wójta Gminy Turośl z dnia 19 marca 2021 roku zostało przyjęte sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za 2020 rok, natomiast zarządzeniem Nr 191/21 Wójta Gminy Turośl z dnia 10 maja 2021 roku zostało przyjęte sprawozdanie finansowe gminy Turośl za 2020 rok składające się z:

- bilansu z wykonania budżetu gminy,*
- łącznego bilansu obejmującego dane wynikające z bilansów gminnych jednostek budżetowych,*
łącznego rachunku zysków i strat obejmującego dane wynikające z rachunków zysków i strat gminnych jednostek budżetowych,
- łącznego zestawienia zmian z funduszu obejmującego dane wynikające z zestawień zmian w funduszu gminnych jednostek budżetowych.*

Sprawozdania zostały przekazane Radzie Gminy Turośl i Regionalnej Izbie Obrachunkowej, a także były przedmiotem analizy na wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy Turośl w dniu 2 czerwca 2021 roku.

Komisje Rady Gminy pozytywnie zaopiniowały przedstawione sprawozdania, nie wniosły żadnych uwag i wniosków.

24. Uchwała Nr XVI/126/21 Rady Gminy Turośl z dnia 16 czerwca 2021 roku w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy –

Rada Gminy po rozpatrzeniu sprawozdania finansowego za 2020 rok, po zapoznaniu się z wnioskiem Komisji Rewizyjnej o udzielenie przez Radę Gminy absolutorium Wójtowi Gminy oraz pozytywną opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie przedłożonego przez Wójta Gminy sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2020 rok udzieliła jednogłośnie w dniu 16 czerwca 2021 roku absolutorium Wójtowi Gminy.

25. Uchwała Nr XVI/128/21 Rady Gminy Turośl z dnia 16 czerwca 2021 roku w sprawie zmiany „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Turośl na 2021 rok” –

Zmiany uchwały należało dokonać w związku z przekazaną uwagą pracownika Wydziału Nadzoru i Kontroli Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego dotyczącą wprowadzenia zapisu określającego wysokości kwoty przeznaczonej w budżecie gminy na realizację przyjętego programu.

26. Uchwała Nr XVI/129/21 Rady Gminy Turośl z dnia 16 czerwca 2021 roku w sprawie określenia wzorów wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego –

Gmina, w oparciu o uchwałę o dodatkach mieszkaniowych wypłaca wszystkim mieszkańcom, którzy mają trudną sytuację materialną dodatek mieszkaniowy, jako dopłata do kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego w przypadku bardzo niskich dochodów. Uchwała określiła wzór wniosku o przyznanie w/w dodatku oraz deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego. Dodatki mieszkaniowe przyznaje się w formie sześciomiesięcznej i przyznawane są dwa razy w ciągu roku. Zweryfikowany pozytywnie wnioskodawca może otrzymać w ciągu roku 12

comiesięcznych dopłat do utrzymania lokalu mieszkalnego. Z takiej formy pomocy korzysta na terenie gminy kilka rodzin. W 2021 roku gmina wypłaciła 53 dodatki mieszkaniowe na kwotę 6818,85 zł.

- 27. Uchwała Nr XVII/130/21 Rady Gminy Turośl z dnia 15 września 2021 roku w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Turośl na lata 2021-2025 i zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład tego zasobu –**

Podjęcie w/w uchwały miało na celu zmiany w treści całej uchwały pojęcia lokal socjalny na pojęcie wynajem socjalny. W przypadku klęsk żywiołowych, gdyby zaistniała konieczność udzielenie pomocy lokalowej osobom poszkodowany lokale socjalne przyznawane są i wynajmowane w trybie natychmiastowym za symboliczną opłatą, bądź też z duża bonifikatą cenową.

- 28. Uchwała Nr XVII/131/21 Rady Gminy Turośl z dnia 15 września 2021 roku w sprawie nadania nazwy ulicy stanowiącej przedłożenie ulicy Władysława Reymonta w Turośli –**

Rada Gminy Turośl w dniu 15 września 2021 roku nadała nazwę ulicy stanowiącej przedłużenia ulicy Władysława Reymonta w Turośli. Uchwałę podjęto w celu uregulowania i wyprostowania po poprzedniej władzy samorządowej nazw ulic i regionów, które nie były adekwatne z ewidencji gruntów i GUS. Wprowadzono zmianę „regionu - Jesionki” na przedłużenie ulicy Władysława Reymonta zmieniając tą część z „Jesionki” na „ulicę Władysława Reymonta”. Dokonano zmian i uporządkowania numeracji obiektów adresowych.

Gmina jest w trakcie przygotowywania tablic na posesje z nowymi numerami obiektów objętych zmianą w tej uchwale.

- 29. Uchwała Nr XVII/132/21 Rady Gminy Turośl z dnia 15 września 2021 roku w sprawie nadania nazw ulicom w Turośli –**

Rada Gminy Turośl w dniu 15 września 2021 roku podjęła uchwałę w celu uregulowania i wyprostowania po poprzedniej władzy samorządowej nazw ulic i regionów które nie były adekwatne z ewidencji gruntów i GUS. Wprowadzono do ewidencji nową ulicę w Turośli pod nazwą „ulica Jesionki”. Dokonano zmian i uporządkowania numeracji obiektów adresowych.

Gmina jest w trakcie przygotowywania tablic na posesje z nowymi numerami obiektów objętych zmianą w tej uchwale.

- 30. Uchwała Nr XVII/133/21 Rady Gminy Turośl z dnia 15 września 2021 roku w sprawie uchwalenia projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Turośl w celu przekazania go do zaopiniowania –**

Przyjęcie nowego projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Turośl wynikało w wyroku Wojewódzkiego Sądy Administracyjnego w Białymstoku z dnia 15 lipca 2021 r. stwierdzającego nieważność zaskarżonej przez Prokuratora Rejonowego w Kolnie uchwały w całości.

- 31. Uchwała Nr XVII/134/21 Rady Gminy Turośl z dnia 15 września 2021 roku w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Turośl**

a Gminą Łyse w zakresie zapewnienia uczniom niepełnosprawnym z terenu Gminy Turośl transportu do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Czarni –

Każda gmina zobowiązana jest do zapewnienia uczniom niepełnosprawnym dowozu do miejsca pobierania nauki lub zwrotu kosztów dowozu rodzicom. W związku z tym, że dwóch uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Turośl uczęszczało do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Czarni i mogli oni korzystać z dowozu organizowanego przez Gminę Łyse, należało zawrzeć porozumienie międzygminne. Zawarcie takiego porozumienia następuje tylko za zgodą Rady Gminy. Wykonanie uchwały polegało na zawarciu właściwego porozumienia pomiędzy Gminą Turośl a Gminą Łyse. Porozumienie zostało zawarte w dniu 29 października 2021 roku i podlegało ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i Podlaskiego.

- 32. Uchwała Nr XVII/135/21 Rady Gminy Turośl z dnia 15 września 2021 roku w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliw w Gminie Turośl w roku szkolnym 2021/2022 –**

Rada Gminy Turośl w dniu 15 września 2021 roku określiła średnią cenę jednostki paliwa w Gminie Turośl w roku szkolnym 2020/2021 za: ON, Pb95, LPG.

- 33. Uchwała Nr XVII/138/21 Rady Gminy Turośl z dnia 14 grudnia 2021 roku w sprawie uchwalenia projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Turośl w celu przekazania go do zaopiniowania organowi regulacyjnemu –**

W związku z negatywną opinią Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 13 października 2021 r. dotyczącą przedłożonego do zaopiniowania nowego regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków przyjętego uchwałą Nr XVII/133/21 Rady Gminy Turośl z dnia 15 września 2021 roku w sprawie uchwalenia projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Turośl w regulaminie wprowadzono zmiany poprzez usunięcie zapisów niezgodnych z ustawą oraz wprowadzono nowe zapisy w zakresie określonym w postanowieniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku.

- 34. Uchwała Nr XVIII/139/21 Rady Gminy Turośl z dnia 14 grudnia 2021 roku w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Wójta Gminy Turośl –**

Rada Gminy Turośl w dniu 14 grudnia 2021 roku ustaliła składniki wynagrodzenia miesięcznego dla Wójta Gminy Turośl tj.: wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny, dodatek specjalny oraz dodatek za wieloletnią pracę, które zaczęły obowiązywać od dnia 1 sierpnia 2021 roku. Wójt Gminy Turośl otrzymał wynagrodzenie w wysokości określonej w uchwale w miesiącu grudniu 2021 r. z wyrównaniem od miesiąca sierpnia 2021 r.

- 35. Uchwała Nr XIX/144/21 Rady Gminy Turośl z dnia 30 grudnia 2021 roku w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w zakresie powierzenia Gminie Zbójna realizacji zadania publicznego polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy –**

Zgodnie z art.52 ust.2b ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz.2268 z późn. zm.) w przypadku gdy na terenie gminy nie ma możliwości prowadzenia rodzinnego domu pomocy, gmina może zawrzeć umowę z osobą fizyczną lub organizacją pożytku publicznego prowadzącą rodzinny dom pomocy na terenie innej gminy. Najbliższy taki dom funkcjonujący pod nazwą Rodzinny Dom Opieki znajduje się na terenie sąsiedniej gminy Zbójna. Mając na uwadze fakt, że mieszkańcy naszej gminy są chętni do pobytu w w/w placówce, koniecznym było zawarcie porozumienia międzygminnego, na które to Rada Gminy Turośl musiała wyrazić zgodę. Na podstawie zawartego porozumienia w 2022 r. został skierowana w drodze decyzji 1 osoba z terenu gminy Turośl do Rodzinnego Domu Pomocy w Papiólkach na terenie gminy Zbójna.

36. Uchwała Nr XIX/145/21 Rady Gminy Turośl z dnia 30 grudnia 2021 roku w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Turośl na lata 2021-2025 i zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład tego zasobu –

W przyjętym przez Radę Gminy Turośl w dniu 30 grudnia 2021 roku wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Turośl na lata 2021-2025 i zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład tego zasobu zostały wyłączone z zasobu mieszkaniowego lokale mieszkalne w obiekcie Ośrodka Zdrowia w Lemanie, ze względu na bardzo zły stan techniczny tych lokali oraz wyeksploatowanie kotłowni i niewydolny kocioł grzewczy. Cała sieć ciepłownicza w tym budynku stała się niewydolna i bardzo energochłonna. Tym samym zasób mieszkaniowy Gminy Turośl uległ zmniejszeniu o trzy lokale mieszkalne zlokalizowane w Ośrodku Zdrowia w Lemanie.

37. W 2021 roku Rada Gminy podjęła:

1) 5 uchwał w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok -

Zmiany w budżecie gminy dotyczyły:

- zwiększenia i zmniejszenia planu dochodów i wydatków w związku z przyznanymi kwotami subwencji z Ministerstwa Finansów, decyzjami z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz przyznanymi dotacjami z Ministerstwa Finansów,
- dokonaniu przeniesień w planie dochodów i wydatków pomiędzy działami.

Powyższe zmiany wprowadzono do budżetu i realizowano budżet zgodnie z planem i dyscypliną budżetową.

2) 4 uchwał w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Turośl na lata 2021-2027 –

Wprowadzanie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Turośl było skutkiem dostosowania planowanych dochodów i wydatków do wysokości uchwalonych w uchwale budżetowej oraz zmianą kwoty przychodów i rozchodów w 2021 roku z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz spłaty kredytów i pożyczek.

Łącznie w 2021 roku przyjęto do realizacji **45 uchwał** Rady Gminy Turośl, które realizowane były w sposób prawidłowy, uzasadniony i racjonalny z należytą dbałością i starannością.